

Baranya Vármegyei SZC
Garai Miklós Technikum és Szakképző Iskola

Képzési program

2024

Szépészet ágazat 5 1012 21 02 Kéz- és lábápoló technikus (1 éves képzés)

A TANULÁSI TERÜLETEK RÉSZLETES SZAKMAI TARTALMA

3.1 Munkavállalói ismeretek megnevezésű tanulási terület

A tanulási terület tantárgyainak összórárszáma:

8 óra

Ebből kontakt óra: 4.

A tanulási terület tartalmi összefoglalója

A Munkavállalói ismeretek tanulási terület elsajátításával a tanuló önismeretet szerez, meghatározza a céljait. Megismerkedik környezete munkaerőpiaci helyzetével. Megtanulja, milyen foglalkoztatási formában tud majd elhelyezkedni munkavállalóként. Megismeri, hogy tanulói jogviszonyában is foglalkoztatható szakképzési munkaviszony keretében. Megtanulja az ehhez a jogviszonyhoz kapcsolódó jogait és kötelezettségeit. A tanuló megismeri a munkavállaláshoz, a munkaviszony létesítéséhez szükséges alapismereteket, amelyeket a gyakorlati, mindennapi tevékenysége során alkalmazni tud.

3.1.1 Munkavállalói ismeretek tantárgy

3.1.1.1 A tantárgy tanításának fő célja

A tanuló általános felkészítése az álláskeresés módszereire, technikáira, valamint a munkavállaláshoz, a munkaviszony létesítéséhez szükséges alapismeretek elsajátítására.

3.1.1.2 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

A tantárgy témakörei

3.1.1.6.1 Álláskeresés

Karrierlehetőségek feltérképezése: önismeret, reális célkitűzések, helyi munkaerőpiac ismerete, mobilitás szerepe, szakképzések szerepe, képzési támogatások (ösztöndíjak rendszere) ismerete

Álláskeresői módszerek: újsághirdetés, internetes álláskereső oldalak, személyes kapcsolatok, kapcsolati hálózat fontossága

3.1.1.6.2 Munkajogi alapismeretek

Foglalkoztatási formák: munkaviszony, megbízási jogviszony, vállalkozási jogviszony, közalkalmazotti jogviszony, közszolgálati jogviszony

A tanulót érintő szakképzési munkaviszony lényege, jelentősége

Atipikus munkavégzési formák a munka törvénykönyve szerint: távmunka, bedolgozói munkaviszony, munkaerő-kölcsönzés, egyszerűsített foglalkoztatás (mezőgazdasági, turisztikai idegymunka és alkalmi munka)

Speciális jogviszonyok: önfoglalkoztatás, iskolaszövetkezet keretében végzett diákmunka, önkéntes munka

3.1.1.6.3 Munkaviszony létesítése

Felek a munkajogviszonyban. A munkaviszony alanyai

A munkaviszony létesítése. A munkaszerződés. A munkaszerződés tartalma.

A munkaviszony kezdete létrejötte, fajtái. Próbaidő

A munkavállaló és munkáltató alapvető kötelezettségei

A munkaszerződés módosítása

Munkaviszony megszűnése, megszüntetése

Munkaidő és pihenőidő

A munka díjazása (minimálbér, garantált bérminimum)

3.1.1.6.4 Munkanélküliség

Nemzeti Foglalkoztatási Szolgálat (NFSZ). Álláskeresőként történő nyilvántartásba vétel Az álláskeresői ellátások fajtái

Álláskeresői számára nyújtandó támogatások (vállalkozóvá válás, közfoglalkoztatás, képzések, utazásiköltség-támogatások)

Szolgáltatások álláskeresői számára (munkaerő-közvetítés, tanácsadás)

Európai Foglalkoztatási Szolgálat (EURES)

3.3 Szépiészet ágazati alapoó 1. megnevezésű tanulási terület

A tanulási terület tantárgyainak összóraszámja:

A tanulási terület tartalmi összefoglalója

A szépművészeti szakmákhoz kapcsolódó kommunikációs képesség fejlesztése, kommunikációelméleti ismeretek átadása, etikai normák elsajátítása, melyek elengedhetetlenül fontosak a szakma gyakorlásához. A vállalkozói környezetben használt digitális kompetenciák fejlesztése a szépművészeti szakmákban. A digitális írástudás, az e-ügyintézés szélesebb körű megismerése a vállalkozások hatékonyabb létrehozásának, működtetésének elősegítése érdekében. A képzőművészetek általános fogalmainak, alkotásainak, alkotóinak megismerése, valamint a szakmához kapcsolódó stílustan, divattörténet, szakrajz, manuális műveletek elsajátítása a cél. Fejlesztendő a kritikai gondolkodással együtt a kreativitás, a kommunikáció, a csoportos, kooperatív munkaforma, valamint a figyelem, az emlékezet, a manuális műveletek és a finommotoros mozgás is. A tanulási területeken végighaladva a tanulók esztétikai érzéke és önreflektív képessége is fejlődik.

A szépművészeti szolgáltatásokkal, a szalonok működésével kapcsolatos alapvető ismeretek, munka-, tűz- és balesetvédelmi ismeretek elsajátítása. Szépművészeti életutak, szakmai szervezetek megismerése.

3.3.1 Szépművészeti kommunikáció és szolgáltatásetika tantárgy 15 óra

Ebből kontakt óra: 8.

3.3.1.1 A tantárgy tanításának fő célja

A tantárgy célja, hogy építve előzetes kommunikációs ismereteire és tapasztalataira, a tanuló sajátítsa el: – a szépművészeti szolgáltatásban jellemző kommunikációs helyzetek feltérképezésének, valamint

- a kommunikációs problémák és konfliktushelyzetek megoldásának módját;
- a normakövető viselkedés jellemzőit (etikai viselkedés, szakmai etikett, személyközi kommunikáció);
- legyen képes vendégkörével szakmailag korrekt, de nem csak szakember számára érthető módon kommunikálni, információkat kérni, illetve tájékoztatást adni.

3.3.1.2 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

Magyar nyelv és irodalom szakos tanár

A tantárgy témakörei

3.3.1.6.1 A normák és szerepük: viselkedési normák – illik, nem illik

A köszönéstől a kapcsolattartásig (a formális és az informális kommunikáció jellemzői szóban és írásban)

Megjelenés

Problémák és konfliktushelyzetek kezelése

3.3.1.6.2 Kommunikáció a vendéggel

A vendég és a szolgáltató kapcsolatrendszere, viszonya a szépsészeti szolgáltatásban (szerepek, ebből adódó elvárások)

Személyes adatok kezelése a szolgáltatásnyújtás során

Kommunikációs helyzetek a szalonban (kapcsolattartás személyesen, telefonon, elektronikus csatornákon, különös tekintettel a közösségi portálokra, applikációkra)

3.3.1.6.3 Vendégtípusok

Személyiségtípusok, uralkodó személyiségjegyek (introvertált/extrovertált, szangvinikus, kolerikus, melankolikus és flegmatikus)

A kommunikáció stílusai, viselkedési módok kommunikációs helyzetekben (a passzív, agresszív, asszertív, manipulatív viselkedés jellemzői)

Kommunikációs helyzetgyakorlatok különböző korú, társadalmi státuszú, stílusú, személyiségű vendéggel

3.3.1.6.4 A kommunikáció gyakorlata a szépségszalonban

A kommunikáció fogalma, ismérvei, gyakorlata hierarchikus és egyenrangú szituációkban A kommunikációs helyzet résztvevői: a szereppartnerek viszonya (érzelmi, érték-, hierarchikus)

A kommunikációs tér és a kommunikáció sikere (méret, hangulat, berendezés, rendezettség)

Az időgazdálkodás mint kommunikációs jellemző (időpont, időtartam, időbeosztás)

A beszédmód (szókincs, stílus) és a szereppartnerrel való viszony (magán és nyilvános) Helyzetgyakorlatok vendéggel, felettséggel, kollégával

3.3.1.6.5 A normák és szerepük: jog és etika Mi a norma?

Saját ismeretek és tapasztalatok gyűjtése (normaszegés, normasértés és következményei) Bizalmas információk kezelése

Ár-érték

Szolgáltatási és értékesítési tanácsok

Üzleti partnerekkel való kapcsolatok

Adatvédelem

3.3.1.6.6 Nyilvánosság és kommunikáció: információforrások használata és információterjesztés a szépségszalónban

A szolgáltatás promotálása, kommunikáció a meglévő és leendő partnerekkel (honlap, közösségi oldalak, papíralapú tájékoztatók stb.)

Kreatív szövegek alkotása ábrák, fotók, filmek beillesztésével

Információgyűjtés az internetről (kulcsszavas keresés, információforrások hitelességének megállapítása)

Internetes kereskedelem és adatbiztonság

3.3.1.6.7 Konfliktus- és reklamációkezelés, tanácsadás

A sikeres kommunikáció alapfeltételei mint a konfliktushelyzet elkerülésének lehetséges eszközei

A konfliktus fogalma, fajtái, megelőzésének lehetőségei

Konfliktuskezelés módszerei, eljárásai

Helyzetgyakorlatok (pl. kerülendő témakörök, elégedetlen, nem fizető, lekötött időpontot igénybe nem vevő vendég, reklamáció kezelése a szépségszalónban)

Amennyiben a vendég olyan szolgáltatások igénybevételét várja el, amelyek egészségi állapotán negatív változást idézhetnek elő, úgy a kezelés visszautasítása mellett támogató segítség nyújtása az esetleges megoldás kiválasztásához

Figyelemfelhívás az igénybe veendő szolgáltatás eredményessége kapcsán, amennyiben az kérdéses a szolgáltató számára

3.3.1.6.8 Személyes adatok kezelése a szépségszalónban

A személyes adatok fogalma, kezelésük szabályai

A GDPR szépsészeti alkalmazásának gyakorlata

3.3.2 Szépsészeti informatika tantárgy 15 óra

Ebből kontakt óra: 12.

3.3.2.1 A tantárgy tanításának fő célja

Az eddig ismert IKT-eszközök körének bővítése, az alapvető számítástechnikai készségek, képességek fejlesztése, ügyfél- és raktárnyilvántartás vezetése, a szépségszalon üzemeltetésének segítése számítógép használatával

3.3.2.2 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások Informatika szakos tanár

A tantárgy témakörei

3.3.2.6.1 IKT-eszközök a szépségben

IKT-eszközök (számítógép, mobiltelefon, nyomtató) használata, felhasználói szintű karbantartása

3.3.2.6.2 IKT-eszközök használata, digitális írástudás Felhasználói programok használata a gyakorlatban:

- Szövegszerkesztő
- Táblázatkezelő
- Prezentációkészítő
- Weblapszerkesztő
- Kiadványszerkesztő

Internethasználat: böngészés, levelezés, e-kereskedelem, e-szolgáltatások Infokommunikációs eszközök és összekapcsolási lehetőségeik:

- Naptár használata, megosztása
- Kommunikációs eszközök szinkronizálása
- Csoportmunka az interneten

Információ keresése:

- Találatok elemzése, értékelése hitelesség szempontjából
- Találatok mentése (szöveg, kép, hang, film stb.)

Az elektronikus kommunikáció eszközei, csatornái, alkalmazásuk gyakorlata (partner, ügyfél és hatósági kapcsolattartásban)

Az információ- és adatbiztonság kérdései az internetes kapcsolattartás során

A web alkalmazása, a weblap funkciója, felépítése, működésének alapja

Szolgáltatással kapcsolatos dokumentálási feladatok

Nyilatkozatok kezelése (hozzájárulás, bejegyzés, GDPR...).

Digitális fotók készítése, tárolása (pl. kezelés előtt/után)

Kezelési tervek, kezelőlapok, vendégkártyák elektronikus kezelése, tárolása Adatmentés, tárolás, a megsemmisítés szabályai, gyakorlata

3.3.2.6.3   Prezentációkészítés

Prezentációkészítésre alkalmas felhasználói programok használata

Portfólió összeállítása

3.3.3 Szépészeti ábrázoló művészet tantárgy   29 óra

Ebből kontakt óra: 18.

3.3.3.1   A tantárgy tanításának fő célja

A szépészeti szakmához kapcsolódó manuális készség fejlesztése, a tanulói motiváció kialakítása, a kreativitás fejlesztése. Alapszintű rajztudás kialakítása, magabiztos eszközkezelés (ceruza, toll, ecset). A tantárgyhoz kapcsolódó elméleti anyag elsajátítása.

A divattörténet témakör bevezetést nyújt a jelentősebb korstílusok, stílusirányzatok női és férfi viseleteibe, szépségápolási szokásaiba, trendjeibe. A tudás elsajátítását gyakorlati feladatok segítik, hogy a tanuló meg tudja jeleníteni elképzeléseit.

A stílustan témakör bevezetést nyújt a különböző divatstílusok alkalmazási lehetőségeibe. Tárgyalja a testalkatok, fej-, arc-, kéz- és lábformák, életkorok, alkalmak jellegzetességeit a stílusok, színek, formák tekintetében.

3.3.3.2 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

Rajz és vizuális kultúra szakos tanár

A tantárgy témakörei

3.3.3.6.1   Szabadkézi rajz

Alapozó rajzgyakorlatok (vonallal, ponttal, körrel, geometrikus formák)

Tónus- és vonalgyakorlatok (tónus, perspektíva, kompozíció stb.)

Emberi fej, arc (fejformák, az „ideális”, azaz ovális arcforma, kerek arc, keskeny arc, szögletes arc stb.)

Szem-/orr-/szájábrázolási gyakorlat, szemöldökformák, szem- és szájformák

Emberi haj ábrázolása (lokni, hullám, hajfonat, vízmarcell)

Arcszőrzet/frizura (szakáll, bajusz, angol bajusz, francia bajusz, Jávor-bajusz, pödrött bajusz, oldalszakáll, modern szakállformák)

Kéz és láb ábrázolása (arányok, kéz-, láb- és körömformák)

Színtan, fekete-fehér ábrázolások (hideg-meleg színek, színekör, komplementer színek, alapszínek, kiegészítő színek)

3.3.3.6.2 Kollázstechnika

A kollázs fogalma

Papír, textil, természetes anyagok összeillesztése mozaikszerűen, képalkotás céljából

3.3.3.6.3 Ecsetkezelési technikák

Az akrilfestészet technikái

A temperafestészet technikái

Akvarelltechnikák

3.3.3.6.4 Plasztikai ábrázolás gyurmával vagy agyaggal

Alapformák készítése (gömb, kocka, csőformák)

Kreatív gyakorlatok (szobor, emberi fej, kéz, láb készítése gyurmakéssel, pálcikával)

3.3.3.6.5 Maszkkészítés különböző technikákkal

Papírmásé készítése, ragasztási, festési gyakorlatok

Gipszmintára készített „velencei” maszk tervezése

Szemmaszk készítése kartonból, textiltől

3.3.3.6.6 Plasztikai ábrázolás újrahasznosított anyagokból

Szobor készítése háztartási hulladékból (szabadon választott formák)

3.3.3.6.7 Ékszerkészítés

Bőrfonás

Gyöngyfűzés

Fülbevaló, fejdísz, hajdísz, nyaklánc, karkötő, gyűrű, medál készítése kézműves technikával

3.3.4 Művészet- és divattörténet tantárgy   22 óra

Ebből kontakt óra: 18.

3.3.4.1   A tantárgy tanításának fő célja

A szépművészeti szakmához kapcsolódó művészeti korok, korszakok stílusjegyeinek, valamint az életmód, a divat és a hajviselet egymásra hatásának megismerése

3.3.4.2 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások
Rajz és vizuális kultúra szakos tanár

A tantárgy témakörei

3.3.4.6.1   Képzőművészeti alapfogalmak

Építészet: téralkotó művészet, tömeghatás, forma és jelentés kapcsolata, rendeltetésfüggő alaprajz

Szobrászat: formaalkotó művészet, tömeg-, fény-árnyék-, tér- és színhatás; dombormű, épületdíszítő szobor, szobor

Festészet: olajfestés, tempera, akvarell, pasztell, grafika, freskó, szekko, mozaik, intarzia, miniatúra

3.3.4.6.2   Az ókori művészete és divatja

Egyiptom művészete: templom, oszloprendek, a szobrászati nyelv fejlődése

Ókori Görögország: oszloprendek, templomok, színház, szobrok

Római építészet: Colosseum, Colosseum-motívum, szobrok

Ókori divat: az ókori Egyiptom, az ókori Görögország és az ókori Róma viselete, bőr- és szépségápolása

3.3.4.6.3 A középkor művészete és divatja Bizánc: templomépítészet, mozaikművészet.

Román stílus: román stílusú épületek, miniatűrök, freskók, a formanyelv és a funkció metszete.

Gótikus művészet: gótikus templomok, kastélyok jellemzői, gótikus szobrászat formanyelve, szárnyasoltárok, üvegfestés

Ókeresztény és bizánci viseletek, bőr- és szépségápolás

Középkor: a román kor és a gótika viselete, bőr- és szépségápolása

3.3.4.6.4 Az újkor művészete és divatja

Reneszánsz építészet: Michelangelo, Loire menti kastélyok, Szent Péter-bazilika Reneszánsz szobrászat: Donatello, Michelangelo szobrai, formanyelv, kontraposzt stb.

Reneszánsz festészet: vonal-szín-levegő perspektíva, Raffaello, Leonardo festményei Barokk, rokokó művészet: zsúfolt építészet, megtört egyenesek, formák hullámozása, a képzőművészeti ágak összemosódása, Versailles, fertődi Esterházy-kastély, a festészetben El

Greco, Velázquez, Rubens, Rembrandt, Mányoki Ádám alkotásai

A reneszánsz kor viselete, bőr- és szépségápolása

A barokk kor viselete, bőr- és szépségápolása

3.3.4.6.5 A modern kor művészete és divatja

Klasszicizmus, empire

Építészet: újrafelhasználás, görög-római elődök, szabályok használata, geometria, letisztult stílus, esztergomi bazilika, debreceni Nagytemplom, Nemzeti Múzeum Szobrászat: Ferenczy István

Romantika, biedermeier: Barabás Miklós, Goya, Delacroix, Zichy Mihály, Madarász Viktor

A XIX. század második felének uralkodó stílusai: realizmus, naturalizmus, impresszionizmus, szimbolizmus, szecesszió

Az adott stílus megjelenése különböző képzőművészeti területeken: expresszionizmus, fauvizmus, futurizmus, kubizmus, dadaizmus, szürrealizmus, konstruktivizmus – Bauhaus Klasszicista divat: empire, directoire, biedermeier; bőr- és szépségápolás a klasszicizmus idején

A romantika öltözködéskultúrája, bőr- és szépségápolása

A szecesszió öltözködéskultúrája, bőr- és szépségápolása

Reformöltözékek a XX. század első felében: Paul Poiret, Coco Chanel

Az 1940-es, 50-es, 60-as évek divatja: új alapanyagok az öltözködésben /farmer, jersey, lycraszál/, Christian Dior, Givenchy, Balenciaga stb., a rock and roll divatja

Az 1970-es, 80-as, 90-es évek divatja: Mary Quant, a hippie divat, a pop zene divatja /pl. Madonna/, Jean Paul Gaultier, Karl Lagerfeld, John Galliano, Yohji Yamamoto stb.

Kortárs divat: Alexander McQueen, Stella McCartney stb., kortárs magyar tervezők

/pl. USE unused, Nanuschka, Je Suis Belle, Konsánszky Dóra, Náray Tamás stb./

A XX. és a XXI. század bőr- és szépségápolásának története

3.3.4.6 Stílus

A stílus fogalma, stíluselemek meghatározása: forma, szín, alapanyag-használat, kortárs divattrendek, szubkultúrák és stílusok, hangulatlapok, montázsok, kompozíciós gyakorlatok

Megjelenítési technikák: látványrajzok jellegzetességei, készítésének lehetőségei, papírtípusok alkalmazhatósága, látványtervezési technikák: fekete-fehér és színes technikák /grafit, filc, akvarell/, emberi alak megjelenítése sablon után, arc-, szem-, szemöldök- és szájformák megjelenítése

Az emberi test jellegzetes alkatai, színei, testalkatok meghatározása /homokóra, alma stb./, a testalkatok kedvelt szabásvonalai a divatban, melyek kiemelik azok előnyeit és elrejtik hátrányait, jellegzetes arcformákhoz alkalmazható tónusok, színek elhelyezése, smink tervezése

Alkalom - stílus, dresscode

A Bauhaus-színtan, kontrasztok; tavasz, nyár, ősz, tél típusok szín- és formavilága, kompozíciós gyakorlatok

3.3.5 Szépészeti szolgáltatások alapismeretei tantárgy 15 óra

Ebből kontakt óra: 8.

3.3.5.1 A tantárgy tanításának fő célja

A tanuló megismerje a szépészeti szakmák tevékenységi körét, alapvető szolgáltatásait, a szakmai életpályák lehetséges irányait. A szépségszalon higiénikus működésének általános szabályait, eljárásait, a szépészetben működő szakmai szervezeteket, versenyeket, a lehetséges példaértékű életutakat.

3.3.5.2 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

Valamely szépművészeti szakma mestere (fodrászmester, kozmetikus mester, kézápoló és műkörömépítő mester vagy lábápoló mester) felsőfokú pedagógiai végzettséggel

A tantárgy témakörei

3.3.5.6.1 Szépművészeti szolgáltatások, feladatok

A fodrászat, kozmetika, kézápolás, műkörömépítés/körömkozmetika, lábápolás, speciális lábápolás jellemzői, szolgáltatásai

3.3.5.6.2 Higiénia és fertőtlenítés a szépművészetszalonban

A higiénia és a fertőtlenítés fogalma, a szépművészetben alkalmazott eljárásai

Higiéniai szabályok és alkalmazásuk a szépművészetszalonokban

3.3.5.6.3 Szépművészeti életutak, szervezetek A szépművészeti szakmák jellemző életpályái:

- Versenyző
- Oktató
- Szakmai képzőintézmény vezetése
- Gazdasági szereplő / szalon tulajdonos
- Továbbtanulás a felsőoktatás irányában Szakmai versenyek:
- Szakma Sztár / Szakma Kiváló Tanulója
- EuroSkills, WorldSkills – „a szakmák olimpiája”
- OMC-versenyek
- Iskolák, kamarák, egyesületek (pl. MFKKE, Beauty and Style) versenyei
- Nemzetközi, országos és regionális versenyek

Szakmai szervezetek

- Kamarák (országos, fővárosi, területi)
- Ipartestületek
- Alapítványok
- Közhasznú társaságok

3.3.6 Munka- és környezetvédelem tantárgy 15 óra

Ebből kontakt óra: 8.

3.3.6.1 A tantárgy tanításának fő célja

A tantárgy fő célja, hogy a tanuló megismerje a biztonságos, ergonomikus és környezetbarát munkavégzés feltételeit; a munkaviszonnyal és munkavédelemmel kapcsolatos munkáltatói és munkavállalói jogokat és kötelezettségeket; felismerje a munkahelyi balesetek esetén bekövetkezett sérüléseket, és tudja alkalmazni az elsősegélynyújtási ismereteket. Ismerje fel a szakmára jellemző foglalkozási megbetegedések kialakulását, illetve ismerje ezek adminisztrációját, és ismereteit legyen képes alkalmazni a gyakorlatban.

3.3.6.2 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

—
A tantárgy témakörei

3.3.6.6.1 Elsősegélynyújtás

Elsősegélynyújtás

Segélyhívás, elsősegély

Vérzések ellátása

Törések, zúzódások ellátása

Égések ellátása

Újraélesztés

Áramütött ellátása

Mérgeзések ellátása

Testtájékok sérüléseinek ellátása

3.3.6.6.2 Munka-, tűz- és balesetvédelem

A munkavédelem alapfogalmai

A munkavállalók munkavédelmi kötelezettségei

A munkáltatók munkavédelmi kötelezettségei

Szépségszalonokban előforduló munkabalesetek és elkerülésük

Baleset, munkabaleset

Munkabalesetek adminisztrációja és a munka-, tűz- és balesetvédelemmel kapcsolatos dokumentációs feladatok

A szépségiparban dolgozókra jellemző foglalkozási megbetegedések és azok elkerülése

Foglalkozási megbetegedések elkerülése

Tűzvédelem a szépségszalonokban

A szépségszalonok kialakítására vonatkozó előírások

A szépségszalonban használt gépekre és berendezésekre vonatkozó előírások

Munkavállalók személyi védelme – védőfelszerelések

3.3.6.6.3 Ergonómia a szépségszalonban

Az ergonómia (ember-gép-környezet egészségtudatos kialakításának) jelentősége, a szépségszalon sajátos ergonómiai jellemzői: pl. sajátos testtartás, ismétlődő mozdulatok, megvilágítás, szellőzés, szálló por stb.

Munkaeszközök, berendezések használatának ergonómiai követelménye

3.3.6.6.4 Környezetvédelem Környezetvédelem a szépségiparban

Fogyasztási szokások, hulladék képződése, szelektív hulladékgyűjtés, újrahasznosítás

A veszélyes hulladékok fajtái, gyűjtésük, tárolásuk a szépségszalonban

A hulladékkezelés, tárolás szabályai a szépsészeti tevékenységek vonatkozásában Környezetvédelmi hatóságok

3.4 Szépészet ágazati alapozó 2. megnevezésű tanulási terület

A tanulási terület tantárgyainak összóraszám:

58 óra

A tanulási terület tartalmi összefoglalója

A szépsészeti szakmák gyakorlásához nélkülözhetetlen biológiai és kémiai ismeretek, amelyek mélysége és terjedelme szakmaspecifikusan eltér az általános képzés azonos tantárgyi tartalmaitól

3.4.1 Alkalmazott biológia tantárgy   29 óra

Ebből kontakt óra: 29.

3.4.1.1   A tantárgy tanításának fő célja

A szépieszteti szakmák biológia alapjainak elsajátítása, az ehhez kapcsolódó anatómiai és élettani ismeretek, összefüggések felismerése

3.4.1.2 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára v29 óraonatköző speciális elvárások

Biológia szakos, egyetemi vagy főiskolai végzettségű tanár

A tantárgy témakörei

3.4.1.6.1   Sejtek, szövetek, szervek, szervrendszerek

1. A sejt és a sejtet felépítő anyagok

Biogén elemek, élő szervezetet felépítő vegyületek csoportjai

Emberi sejteket felépítő sejtalkotók, sejtszervecskék: sejtmag, sejtplazma, sejthártya, mitokondrium, RER, SER, Golgi-készülék, lizoszóma, sejtközpont, sejtíváz, aktív- és paszszív transzport

2. A szövetek fogalma, az emberi szervezetet felépítő szövettípusok és csoportosításuk – Hámszövetek és általános jellemzőik
laphám, köbhám, hengerhám, egyrétegű és többretegű hámok, védő-/fedőhám, pigmenthám, érzékhám, felszívóhám, mirigyhám, exokrin, endokrin, exoepitheliális, endoepitheliális, ekkrin, merokrin, apokrin, holokrin, diffúzió, exocitózis

– Kötő- és támasztószövetek

Laza rostos kötőszövet: rugalmatlan (kollagén) rost, rugalmas (elasztikus) rost, rács (retikuláris) rost, hialuronsav, proteoglikán, glükózaminoglikán (GAG), mesenchyma, helytűlő sejt (fibroblaszt/fibrocyta), hízósejt, időszakos vándorsejt, limfocita, festéktartó

sejt, zsírsejt, tömött rostos kötőszövet, fehér és barna zsírshövet

Porcszövet: üvegporc, rugalmatlan és rugalmas rostos porc

Csontszövet: csontsejt, szivacsos és tömör csontállomány, sárga és vörös csontvelő

– Izomszövetek

simaizomszövet, harántcsíkolt izomszövet, szívizomszövet

- Idegszövet

neuron, axon, dendrit, végfácska, gliasejtek, Nissl-testek (tigroid szemcse), szinapszis, ingerületátvitel

3. Szervek, szervrendszerek

- A kültakaró

Az emberi bőr feladatai, fő rétegei, függelékei ○ Mirigyek (faggyú- és verejtékmirigy) ○ Szőr, szőrtüsző ○ Köröm, körömegység

– A mozgás szervrendszere: az aktív/passzív mozgásrendszer részei, feladatai, a csontok feladatai, csoportosításuk, csontkapcsolódások, az ízület részei, koponya, a törzs és a végtagok csontjai, Koponya: homlokcsont, fali csont, halántékcsont, nyakszirtcsont, ékcsont, állkapocs, járomcsont, felső állcsont, szájpadcsont, orrtőcsont, rostacsont, ekecsont, hallócsontocskák Törzs: csigolyák régióként, gerincoszlop, szegycsont, bordák (valódi és álborderda, lengőborderda), Végtagok: a váll- és a medenceöv csontjai (kulcscsont, lapocka, csípőcsont, ülőcsont, szeméremcsont) felkarcsont, sing- és orsócsont, kéztőcsontok egyenként, kézközépcsontok, ujjpercek, combcsont, térdkalács, sípcsont, szákapocscsont, lábtőcsontok egyenként, lábközépcsontok, lábujjpercek a kéz és a láb ízületei

az izmok feladatai, fajtái, felépítése, inak

a fej izmai: homlokizom, halántékizom, nyakszirtizom, a szem és a száj körkörös izma, a felső és az alsó ajak négyszögizma, járomizom, állizom, az alsó ajak háromszögizma, trombitás izom, nevetőizom

a törzs izmai: széles nyakizom, fejfördítő izom, szíjizom, trapézizom a kéz és a láb izmai

– A keringés szervrendszere ○ Vértörzs: zárt keringés, szív és erek (artéria, kapilláris, véna, anasztomózis), vércörök, endothel, pitvarok, kamrák, szívsvény, koszorúerek, vegetatív szabályozás, a szív ingerületképzése, adrenalin, noradrenalin

○ Nyirokkeringés: nyirokerek, nyirokszervek (vörös csontvelő, csecsemőmirigy, mandulák, lép, feregnyúlvány, Peyer-plakkok, nyirokcsomók; a fej és a nyak nyirokcsomói)

○ Immunrendszer, immunitás

az immunitás fogalma, fajtái; immunogén, antigén, antitest, a gyulladás-allergia biológiai alapjai, a bőr mint immunszerv, sejtes és humorális immunválasz, specifikus és nem specifikus immunválasz; veleszületett és szerzett immunitás, faji, anyai, egyedi immunitás, védőoltás, aktív és passzív immunizálás A gyulladás és az allergia lokális érreakció, mikrokeringés, arteriola, kapilláris, venula, a gyulladás öt fő ismérve, savós és gennyes gyulladás, allergén, anafilaxia, túlérzékenység, az allergének csoportosítása, az allergiás reakciók csoportosítása, az irritáció fogalma, a gyulladás mediátorai, sejtes immunválasz

- A szabályozás szervrendszere

ideg- és hormonrendszer, neuroendokrin rendszer, az idegrendszer felosztása, a fontosabb hormontermelő szervek és hormonjaik

- Az anyagcsere szervrendszerei, élettana, szerepe és felépítése
- A táplálkozás szervrendszere

szájnyílás, ajkak, szájüreg, fogak, nyelv, nagy és kis nyálmirigyek, torok, garat, nyelöcső, gyomor, vékonybél (patkóbél, éhbél, csípőbél), bélbolyhok, vastagbél (vakbél, felszálló, haránt és leszálló ág), normál bélflóra, végbél, végbélnyílás, máj, hasnyálmirigy, hasnyál, bélnedv, gyomornedv – A légzés szervrendszere

Légutak: ornyílás, orrüreg, orrkagylók, garat, fülkürt, gége, gégefedőporc, pajzsporc, ádámcsutka, légcső, főhörgők, hörgők, hörgőcske, légőhóyagocskák

- A kiválasztás szervrendszere

A vese felépítése (vesekapu, tok, kéregállomány, velőállomány, vesepiramisok, vesekelyhek, vesemedence), a vese működése, húgyutak (húgyvezeték, húgyhólyag, húgycső), nefron, Bowman-tok, hajszálérgomolyag, szűrlet

- A szabályozás szervrendszerei

A neuroendokrin rendszer fogalma, felépítése (hormon, feedback, antagonista, szinergista) – A hormonrendszer felépítése, működése

Agyalapi mirigy (adenohipofízis, középső lebeny, neurohipofízis): növekedési hormon, pajzsmirigyre ható hormon, mellékvesére ható hormon, tejelválasztásra ható hormon, tüszőérést serkentő hormon, sárgatestre ható hormon, melanocitákat stimuláló hormon Pajzsmirigy: tiroxin

Hasnyálmirigy: inzulin, glukagon

Mellékvese: mineralo-, gliko-, szexuálkörtikoidok, adrenalin

Gonádok (petefészek, here): menstruációs ciklus, tüszőhormon, sárgatesthormon, tesztoszteron

Szövet hormonok (pl. endorfinok, hisztamin) – Az idegrendszer felépítése, működése

reflexív, reflexkör, feltétlen és feltételes reflexek, szomatikus és vegetatív idegrendszer, központi és környéki idegrendszer, gerincagy (gerincvelő), agyhártyák, agyfolyadék, koponyaagy (agyvelő): nagyagy, lebenyek, tekervények, barázdák, agykéreg, kisagy, agytörzs, hipotalamusz, nyúltagy, hipotalamo-hipofizeális rendszer

Érzékszervek: a látás, a hallás, az ízérzékelés, az egyensúlyérzékelés, a szaglás érzékszerveinek alapvető anatómiája, a bőr mint érzékszerv – A szem és védőkészülékeinek felépítése és működése

szempilla, szemhéj, kötőhártya, könny, könnymirigyek, Zeiss-, Moll- és Meibommirigyek, ínhártya, szaruhártya, szivárványhártya, sugártest, üvegtest, szemlencse, pupilla, érhártya, retina, sárgafolt, vakfolt, látóideg

- A szaporodás szervrendszere

Külső és belső nemi szervek

Férfi és női nemi szervek működése

Női nemi szervek (petefészek, petevezeték, méh, hüvely, szeméremajkak, csikló, gát) Férfi nemi szervek (here, mellékhere, ondóvezeték, ondóhólyag, prosztata, hímvessző, húgycső)

3.4.1.6.2 A bőr felépítése és működése

– Derma, hám (epiderma), irha (cutis, dermis), bőrálja (subcutis, hypodermis)

Hámréteg: alaphártya/bazális membrán, bazális/osztódó/csírázó réteg (stratum basale), melanocita, melanoszóma, hemidezmoszóma, sejtváz (citoszkeleton), citokeratinok, cisztein, cisztin, Merkel-testecske, hengerhámsejt, mitózis, őssejt, törzssejt, tüskés réteg, Langerhans-sejtek, limfociták, dezmoszóma, sejtkapcsoló struktúra, köbhámsejt, szemcsés réteg, lamelláris/Odland-testek, keratohialin, laphámsejt, fénylő réteg, eleidin, szaruréteg, téglahabarcmodell, intercelluláris lipid, szaruzsír, ceramidok, koleszterin, zsírsavak, szabad (csupasz) idegvégződések, többrétegű elszarusodó laphám, barrier, lamelláris folyadékkristályos szerkezet

Irharéteg: kötőszöveti szemölcs (papilla), szemölcsös réteg, rácsrosti réteg, laza rostos kötőszövet, rugalmatlan (kollagén) rost, rugalmas (elasztikus) rost, rács- (retikuláris) rost, hialuronsav, proteoglikán, glükózaminoglikán (GAG), mesenchyma, helytűlő sejt (fibroblaszt/fibrocyta), hízósejt, időszakos vándorsejt, limfocita, granulócyta, monocita, zsírsejt, festéktartó sejt, szubpapilláris, kután érhálózat és ideghálózat, hajszálér, artéria, véna, nyirokér, Merkel-, Meissner-, Krause-, Ruffini-féle idegvégződések

Bőrálja: laza rostos kötőszövet, fehér/sárga zsírszövet, zsírleány, szeptum, szubkután érhálózat és ideghálózat, Vater-Pacini-féle idegvégződések

– A bőr függelékei

A bőr függelékei: hámmódosulás, szőrtüsző, köröm és körömegység

Mirigy (glandula): faggyúmirigy, kis és nagy verejtékmirigy

Szőrtüsző (folliculus pili): kötőszöveti tok, üveghártya, külső és belső gyökérhüvely, (szőrtüsző-kutikula, Huxley-réteg és Henle-réteg), mátrix, szőr-/hajszemölcs (papilla), szőr-

/hajhagyma, szőr-/hajmeregítő simaizmocsk

Szőr/haj (pilus, capillus): kéreghártya/kutikula (cuticula), kéregállomány (cortex), velőállomány (medulla), makrofibrillum (fonat), mikrofibrillum (fonal), protofibrillum (előfonal), intermediér filamentum, fibrillum (elemi keratinszál), kortikális sejt, melanin, kitt

Köröm (unguis), a körömegység fő részei és feladatai: mátrix, körömlemez, körömágy, hyponychium, eponichium, kutikula, körömbarázda, körömszél, lunula, szabadszél, sarokpont, támasztás, védelem, passzív mozgásszerv

További fogalmak: exokrin, endokrin, exoepitheliális, endoepitheliális, ekkrin, merokrin, apokrin, holokrin, diffúzió, exocitózis

Kis és nagy verejtékmirigy: feromonok, nagy hajlat, savköpeny, NaCl, urea, karbonsavak (pl. tejsav, vajsav)

Pilosebaceus egység, faggyúmirigy (glandula sebacea): lipid, lipoid, faggyú (sebum),

glicerinszterek, szabad zsírsavak, viaszszterek, szkvalén, koleszterin

Lipoid köpeny, bőrfelszíni emulzió, barrier

A bőr működése: védelmi, hőszabályozó, kiválasztó, légző, érző, raktározó, endokrin és felszívó szerep, barrier, kifelé irányuló védekezés (autogén sterilizáció), befelé irányuló védekezés (esophylaxia), RES/MPS, permeabilitás, bőrrokon és nem bőrrokon zsiradék

3.4.1.6.3 Elváltozások, rendellenességek – Elemi elváltozások:

Elsődleges és másodlagos elemi elváltozások: folt (macula), göbök: göbce (papula), göb (tuber), mély csomó (nodus, furunculus), hólyagok: kis savós hólyag/hólyagcsa (vesicula), nagy savós hólyag (bulla), gennyhólyag (pustula), papulopustula, csalángöb (urtica), ciszta (cysta), daganat (tumor);

Átmeneti: pikkely (squama): púderszerű, korpapikkely, lemezes, hámlás, heg (cicatrix): normál, atrófiás, hipertrófiás, hegdaganat (keloid), repedés (fissura), lichenizáció, pörk (crusta), fekély (ulcus), hámfoszlás (erosio), kikaparás (excoriatio), sipoly (fistula) – Rendellenességek:

a) Fertőző elváltozások:

Vírusos elváltozások:

Szövetszaporulatok: humán papillómavírus (HPV): közösleges szemölcs, fiatalkori vagy futó szemölcs, hegyes függőly, verruca filiformis, bőrszarv, poxvírus: uszodaszemölcs Hólyagos: herpes vírus: herpes simplex I. és II., bárányhimlő és övsömör: herpes

zoster/varicella Kiütéses elváltozások

Bakteriális: coccus, pyoderma, szőrtüszőgyulladás enyhe és súlyos verziója: folliculitis, kelés (furunculus), ótvár, orbánc

Gombás fertőzések (mikózisok): mikrospória/tinea capitis, trichophytia, trichomycosis, tinea corporis, tarka hámlás (pityriasis versicolor), összefekvő (intertriginózus) bőrfelületek gombásodása, körömgombásodások, „atlétaláb”, szájzug berepedezése Tetvesség: haj-/fej-/ruhatetű, lapostetű; rühesség b) Nem fertőző elváltozások:

Daganatok, ciszták: a daganat fogalma, jó- és rosszindulatú (benignus és malignus), az anyajegy (naevus) fogalma, hámeredetű rosszindulatú, basalioma, spinalioma, melanoma, kötőszöveti rosszindulatú, szarugyöngy (miliom), kásadaganat (atheroma), hidrocystoma, adenoma (adenoma sebaceum, syringoma, faggyúmirigy hiperplázia), fibróma, kemény

(dermatofibroma) és lágy, neurofibroma, xanthoma, xanthelasma, lipoma, myoma

Időskori bőrelváltozások: bőratrófia, időskori szemölcs, szoláris keratózis, keratoakantóma, angioma senile, pigmentfoltok, acanthosis nigricans

Anyajegyek: festékes/melanocitás: kis festékes anyajegy/lencsefolt/lentigo, nagy festékes anyajegy, állatbőryanajegy, szemölcsös festékes anyajegy, szemölcsös szőrös festékes anyajegy; hámeredetű/epidermális naevus; kötőszöveti: mongol folt, kék naevus; éryanajegy (angioma): hemangióma (haemangioma), lymphangioma, angioma senile, tűzfolt, üreges érdaganat, vénás tavacska, pókangióma

3.4.1.6.4 Bőrtípusok, bőrtípust befolyásoló tényezők, működési zavarok – Alapbőrtípusok:

az alap- és a kísérő bőrtípus fogalma, a diagnosztizálás fogalma, objektív és szubjektív tünet, a bőrtípust kialakító bőrműködések/tulajdonságok, normál, mérsékelt és fokozottan zsírhányos (alipikus), olajos és korpás szeporrea, vízhiányos (dehidratált) bőrtípusok, ezek kialakulása, kialakító tényezői, objektív tünetei, kezelésük célja, anyagai, házi ápolásuk

– A bőrtípust befolyásoló bőrműködések:

A faggyúmirigy-működés rendellenességei: alipia, szeporrea, atheroma, acne, az acne fogalma, kialakulása, típusai nagy vonalakban

A száruképzés és hámlás zavarai mint bőrtípus-meghatározó tényezők: a szeporrea és az alipia száruképzése, a dehidratáció hatása a hámlásra

A hajas fejbőr rendellenességei: alopecia (ism.), szeporrea és alipikus fejbőr, szeporrea dermatitisz – A bőrtípust nem befolyásoló, de bőrtünetet okozó működési zavarok:

A szőrnöves rendellenességei: a szőr/haj növekedésének fázisai, lanugo, vellus, hipertichózis, virilizmus, hirsutizmus;

Hajrendellenességek: hajhullás (alopécia), öröklött és szerzett hajszerkezeti elváltozások Pigment-rendellenességek: fogalma, achromia, hipopigmentáció, hiperpigmentáció, szeplő, fiatalkori és időskori, lipofuszin, májfolt, melanózis, pellagra, karoténia, sárgaság, bronzkór, piebaldizmus, leukoderma, vitiligo, albinizmus, tetoválás Verejték-rendellenességek: fokozott, csökkent, színes és bűzös verejtékezés – Keringési szervrendszerek zavarai: fogalma, szisztémás és lokális keringési zavar, aktív és passzív vérbőség, bőrpír (erythema), érzékeny bőr: kipirosodásra hajlamos bőr, gyulladásra hajlamos bőr, rosacea activa, testvégek szederjessége, fagydagant, rosacea passiva, visszértágulat (varix), varikózus visszértágulat, érszűkület, Raynaud-jelenség

– Az idegrendszer zavarai és az általuk okozott bőrtünetek: érbeidegési zavarok, angioneurózis, a dermográfia jelensége, pruritusz, a neurodermatitisz kezelést befolyásoló, kizáró állapotai

– Hormonrendszeri zavarok okozta elváltozások a kozmetikában: az agyalapi mirigy, pajzsmirigy, mellékpajzsmirigy, mellékvese, petefészkek, here, hasnyálmirigy, tobozmirigy és a bőr hormonjai, ezek hiper- és hipofunkcióinak tünetei a bőrön, a cukorbetegség és a PCOS kozmetikai vonatkozásai

– A táplálkozás szervrendszerének zavarai okozta elváltozások a kozmetikában: tápanyaghiányok, -túladagolások bőrt érintő tünetei; az emésztőrendszer működési zavarai által kiváltott bőrtünetek.

– Az immunrendszer hibás működése és bőrt érintő tünetei: allergiás és autoimmun betegségek és bőrtüneteik, kozmetikai allergének által kiváltott reakciók és tünetek

3.4.2 Alkalmazott kémia gyakorlat tantárgy 29 óra

Ebből kontakt óra: 29.

3.4.2.1 A tantárgy tanításának fő célja

Az alkalmazott kémia tantárgy célja, hogy megalapozza az anyagismeret és a szakmai gyakorlat hatékony elsajátítását. Olyan tapasztalati tudáshoz és ebből eredő biztos elméleti ismeretekhez juttassa a tanulót, amellyel képessé válik szakmája felelős és tudatos gyakorlására.

3.4.2.2 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

Kémia szakos tanár, vagy vegyészmérnök pedagógus szakképzettséggel, vagy vegyész pedagógus szakképzettséggel, vagy gyógyszerész pedagógus szakképzettséggel

A tantárgy témakörei

3.4.2.6.1 Kémiai alapok

– A kémia mint anyagtudomány, anyagi részecskék

Az alkalmazott kémia szerepe a szépsézetben – motiváló kísérletek kozmetikai összetevőkkel (pl. tanári demonstrációként a hidrogén-peroxid katalitikus bomlása, klórgáz előállítása hipoklorit és sav reakciójából, fehérjék reverzibilis és irreverzibilis kicsapódása a folyamatok gyakorlati jelentőségének tudatosításával)

– A kémia mint anyagtudomány a szépsézetben

– Fizikai tulajdonságok szépsészeti szemszögből: megfigyelési gyakorlat – különféle kozmetikai összetevők (víz, etanol, citromsav, szódabikarbóna, glicerin, ammónia) fizikai tulajdonságainak (szín, szag, halmazállapot, oldhatóság stb.) vizsgálata, tapasztalatok rögzítése jegyzőkönyvben

– Kémiai tulajdonságok szépsészeti szemszögből: anyagok összetétele, kémiai reakciói – fizikai oldódás vs. kémiai oldódás, a reakcióképesség, reakciósebesség megfigyelése

– Anyagi részecskék

Elemi részecskék (proton, neutron, elektron, foton)

Kémiai részecskék (atom, ion, molekula)

A fény és a színek kémiája (lángfestés, emisszió, abszorpció) – a molekulaszervezet, az elektronrendszer és a szín kapcsolatának demonstrálása (pl. „paradicsomszivárvány”/likopin brómozása/PPD-oxidációja)

– Kémiai jelölések, periódusos rendszer

Vegyjel, kémiai elem

A periódusos rendszer felépítése, alkalmazása: a kémiai elemek csoportjai, fémek, nemfémek, félfémek – fémek, nemfémek tulajdonságainak összehasonlító vizsgálata (pl. kén, oxigén, vas, alumínium)

Képletek (összegképlet, molekulaképlet) jelentései, fajtái, használata, vegyületek, szerves vegyületek

– Kémiai kötések Elsőrendű kötések (kovalens, ionos, fémes) jellemzői, fajtái szépsészeti szémszögből (pl. peroxo-, diszulfid-, peptidkötések a kovalens kötések közül; sókötés mint ionos kötés) Másodrendű kötések (hidrogénhíd-kötés, Van der Waals-erők, dipólus-dipólus kölcsönhatás, diszperziós kölcsönhatás) jellemzői, fajtái szépsészeti szémszögből (pl. hidrogénkötések, hidrofób kölcsönhatások jelentősége a keratin szerkezetének stabilizálásában) – Anyagi változások

Kémiai változások szépsészeti szémszögből: egyesülés, bomlás, helyettesítés, izomerizáció, polimerizáció, exoterm, endoterm, transzportfolyamatok, sav-bázis reakciók és redoxireakciók megfigyelése

Kémiai egyensúly (pl. szénsav képződése és bomlása) és befolyásolása

Sav-bázis elméletek (Arrhenius és Brønsted), kémhatás, indikátor, pH-érték, pH-érték vizsgálata indikátorok segítségével, pH-mérés

Közömbösítés, semlegesítés, hidrolízis: kísérletek savakkal, bázisokkal és sókkal Redoxifolyamatok megfigyelése, pl. hipokloritoldatok, hidrogén-peroxid és kén-dioxid színtelenítő hatása, szépsészeti jelentősége Kémiai folyamatok jelölése: a kémiai egyenlet

Megmaradási törvények a kémiai folyamatok során, kémiai egyenletírás a megmaradási törvények (anyag, tömeg, töltés, energia) alkalmazásával

Fizikai változások szépsészeti szémszögből: pl. titán-dioxid szemcseméret-jelentőségének vizsgálata a púdere és fizikai fényvédők alkalmazása során

Halmazállapot-változások megfigyelése

Oldódás és olvadás különbségeinek vizsgálata

3.4.2.6.2 Anyagi halmazok és a szépsészetben alkalmazott készítmények

– Az anyagi halmaz fogalma, értelmezése a szépsészetben

Anyagi halmazok csoportosítása (komponensek száma szerint; homogén, heterogén, kolloid rendszerek fogalma, tulajdonságai)

Anyagi halmazok tulajdonságainak megfigyelése, vizsgálata: aeroszol, köd, füst, hab, szuszpenzió, emulzió, porkeverék, szilárd hab stb. esetén

- A kozmetikumok, mint anyagi rendszerek: különféle kozmetikai készítmények tulajdonságainak vizsgálata, anyagi halmazának azonosítása
- Oldatok, oldódás, elegyek a szépsézetben: oldhatóság, telített, telítetlen, túltelített oldat vizsgálata, homogén rendszerek összetevőinek szétválasztása (pl. bepárlás segítségével)
- Kolloidok, gélek a szépsézetben: kolloidoldatok, asszociációs, diszperziós és makromolekuláris kolloidok vizsgálata

Kísérletek lioszollokkal, liogélekkel és xerogélekkel (hidro- és lipogélek előállítása és tulajdonságainak vizsgálata)

- Emulziók, habok, szuszpenziók, aeroszolok a szépsézetben: kozmetikai készítmények tulajdonságainak vizsgálata, pl. folyékony emulziók és emulziós krémek emulziótípusának

(O/V, V/O) vizsgálata, azonosítása

Folyékony púderek és egyes körömlakkok mint szuszpenziók

- Porkeverékek, szilárd anyagok a szépsézetben (pl. fürdőszó, hintőpor előállítása, vizsgálata)

3.4.2.6.3 Szakmai számítások

- Tömeg- és térfogatmérés a szépségszalonban, a mértékegységek használata: a tömegbecslés és -mérés gyakorlata, digitális táramérleg használata, a mérési hibák gyakori okai, a térfogatmérés és -becslés gyakorlata, mértékegységek (g, dkg, kg, mg, cg, l, ml, dl, m³, dm³, cm³; mértékegység-átváltás, tömeg és térfogat kapcsolata víz, híg vizes oldatok esetén
- Oldatok összetétele, tömeg-, térfogat- és vegyesszázalék-számítása, oldatkészítés
- Elegyítés, hígítás, töményítés, oldatkészítés
- Mérési és számolási gyakorlatok

3.5 Kéz- és lábápoló szakmai alapok megnevezésű tanulási terület

A tanulási terület tantárgyainak összóraszámja:

A tanulási terület tartalmi összefoglalója

A szépsészeti szakmák gyakorlásához nélkülözhetetlen élettani, egészségtani és kémiai ismeretek, amelyek mélysége és terjedelme szakmaspecifikusan eltér az általános képzés azonos tantárgyi tartalmaitól. Az egészséges kéz és láb felépítésének, életműködésének elsajátítása.

A szépségszalonn szolgáltatásainak és higiénikus, egészséget nem veszélyeztető működési szabályainak megismerése. A tanulási terület ismereteivel higiénikus, egészséget nem veszélyeztető kezeléseket végez a tanuló egészséges kézen és lábon.

3.5.1 Élettan, egészségtan tantárgy 29 óra

Ebből kontakt óra: 29.

3.5.1.1 A tantárgy tanításának fő célja

A kéz- és lábápoló technikus szakma gyakorlásához szükséges anatómiai, élettani és egészségtani ismeretek, összefüggések megértése és elsajátítása.

3.5.1.2 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

Biológia szakos, egyetemi vagy főiskolai végzettségű tanár

A tantárgy témakörei

3.5.1.6.1 Biokémia

Biogén elemek: elsődleges, másodlagos, nyomelemek példákkal, élő szervezetet felépítő szervetlen és szerves vegyületek csoportjai

Víz

- A víz szerepe a hőszabályozásban
- A víz szerepe a hőátvitelben
- A víz, mint építőanyag
- A víz, mint oldószer
- A víz, mint szállítóközeg
- A víz, mint reakciópartner
- Hidratáció, ozmózis, diffúzió

Ásványi sók: nyomelem, ultranyomelem, NaCl, NaHCO₃, CaCO₃, K, Ca, Mg, Fe, Cu, Zn, Se jelentősége

Szénhidrátok: mono-, di- és poliszacharidok, glükóz, fruktóz, szacharóz, laktóz, cellulóz, keményítő, glikogén, cukorszerű szénhidrátok, nem cukorszerű szénhidrátok, glikémiás index, ballaszt-anyag, növényi rost, glükózaminoglikánok, proteoglikánok

Aminosavak, fehérjék: amino- és karboxil-csoport, (oligo)peptid, polipeptid, protein, a fehérjék felépítése és feladatai, kiemelten az enzimek és a vázfehérjék

Lipidek és lipoidok: glicerín, zsírsavak, gliceridek, telített, telítetlen, zsír, olaj, viasz, szteroidok (koleszterin), foszfolipidek (lecitin), szfingolipidek (ceramidok), terpének

Vitaminok és csoportosításuk oldhatóság szerint: hipo-, hiper- és avitaminózis, provitamin, anti-vitamin, vitaminok élettani szerepe, szépségeti szerepe, előfordulásuk

3.5.1.6.2 Sejt

Sejt fogalma, emberi sejtek felépítése: sejtalkotók, sejtsejtszervecskék: sejthártya, biológiai membránok, foszfolipid, lecitin, membránfehérje, koleszterin, sejt plazma, valódi oldat, koloid oldat, durva diszperz rendszer, sejt mag, örökítőanyag, DNS, RNS, sejt magvacskák, riboszóma, kis és nagy alegység, fehérjeszintézis, sejt váz, intermediér filamentum, endomembrán sejtalkotók: DER, SER, Golgi-készülék, mitokondrium, ATP-szintézis, peroxiszóma, lizoszóma, melanoszóma, sejt kapcsoló struktúrák, dezmoszóma, hemidezmoszóma

Sejtek működése, sejtanyagcsere: transzportfolyamatok: passzív és aktív transzport, diffúzió, ozmózis, facilitált diffúzió, pórus-transzport, membrán áthelyeződéssel járó transzportfolyamatok (endo- és exocitózis)

Sejtek szaporodása és halála: számtartó és számfelező sejtosztódás (mitózis, meiózis), őssejtek, törzssejtek a bőrben, aktív és passzív sejthalál (programozott sejthalál, apoptózis és elhalás, nekrozis), sejt ciklus, sejt osztódás és sejt ciklus szabályozása, fehérjék képződése

(DNS -> RNS -> fehérje -> tulajdonság kifejeződése)

A hámban zajló biokémiai és biofizikai folyamatok: diffúzió, ozmózis, festékképzés és elszarusodás, hámlás. A hámréteg működése a hámsejtek kialakulásától a hámlásig részletesen.

Epigenetika: epigenetikai szabályozás lényege, befolyásolásának lehetőségei, jelentősége a kozmetikában, génkifejeződés befolyásolásnak kozmetikai vonatkozásai (pl. pigmentrendellenességek kezelése és az öregedés elleni küzdelem elvi alapjai terén)

3.5.1.6.3 Életfolyamatok

A bőr felépítése és működése

Bőrtípusok, bőrtípust befolyásoló tényezők, működési zavarok

Elváltozások, rendellenességek

Keringési szervrendszerek zavarai: fogalma, szisztémás és lokális keringési zavar, aktív és passzív vérbőség, bőrpír (erythema), érzékeny bőr: kipirosodásra hajlamos bőr, gyulladásra hajlamos bőr, rosacea activa, testvégek szederjessége, fagydaganat, rosacea passiva, visszértágulat (varix), vari-kórus visszértágulat, érszűkület, Raynaud-jelenség, trombózis utaló jelei, vérzékenység és kozmetikai vonatkozásai; nyirok,

nyirokkeringés, nyirokrendszer felépítése, feladatai, működése, nyirok-tüsző, nyirokcsomó, nyirokszervek, nyiroksejtek, nyirokelvezetés zavarai, tünetei

Idegrendszer zavarai és az általuk okozott bőrtünetek

Érbeidegzési zavarok, angioneurózis, dermográfia jelensége, pruritusz, neurodermatitisz utaló jelei, kezelést befolyásoló, kizáró állapotai

A szem és védőkészülékeinek felépítése, feladatai

Hormonrendszer zavarai okozta elváltozások a kozmetikában:

- Agyalapi mirigy, pajzsmi-rigy, mellékpajzsmirigy, mellékvese, petefészek, here, hasnyálmirigy, tobozmirigy és a bőr hor-monjai, ezek hiper- és hipofunkcióinak tünetei a bőrön

- Cukorbetegség, PCOS kozmetikai vonatkozásai

- Hormon, hormonhatás, endokrin mirigy fogalmak használata

Táplálkozás szervrendszerének zavarai okozta elváltozások a kozmetikában: tápanyag hiányok, túladagolások bőrt érintő tünetei; emésztőrendszer működési zavarai által kiváltott bőrtünetek

Immunrendszer hibás működése és bőrt érintő tünetei:

- Allergiás és autoimmun betegségek és bőrtüneteik

- Kozmetikai allergének által kiváltott reakciók és tünetek

- A bőr, mint immunszerv

3.5.1.6.4 Egészséges életmód, egészségnevelés Egészség, betegség, egészséges életmód:

- Egészséges, kiegyensúlyozott táplálkozás, makro- és mikrotápanyagok jelentősége, diéták, divat-diéták, hatásaik, következményeik, makro- és mikro-tápanyag hiánytünetek, túladagolások következményei

- Tévhitek az egészséges táplálkozással kapcsolatban, testképzavarok, táplálkozási / étkezési zavarok (pl. anorexia, bulimia, ortorexia...) kozmetikai vonatkozásai

Aktív életmód, sport, élsport, rendszeres testmozgás hatásai

Környezeti ártalmak, mint egészség- és bőrállapotot befolyásoló tényezők: hitek, tévhitek

Tipikus foglalkozási ártalmak, mint a bőr és a körmök állapotát befolyásoló tényezők

A bőr és a körmök, valamint a kéz és a láb egészségének megóvása: higiénés, életviteli tanácsadás, kéz- és lábtorna javasolt mozdulatai

3.5.2 Alkalmazott kémia tantárgy 29 óra

Ebből kontakt óra: 29.

3.5.2.1 A tantárgy tanításának fő célja

Az alkalmazott kémia tantárgy célja, hogy segítse az anyagismeret és a szakmai gyakorlat hatékony elsajátítást. Olyan tapasztalati tudáshoz és ebből eredően biztos elméleti ismeretekhez juttassa a tanulót, amellyel képessé válik szakmája felelős és tudatos gyakorlására.

3.5.2.2 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

Kémia szakos tanár, vegyészmérnök pedagógus szakképzettséggel, vegyész pedagógus szakképzettséggel vagy gyógyszerész pedagógus szakképzettséggel

A tantárgy témakörei

3.5.2.6.1 Alkalmazott szerves kémia

A víz fizikai és kémiai tulajdonságai

- A párolgáshő, hőkapacitás jelentőségének tapasztalati megfigyelése, a megfelelő vízhőfok jelentősége, a hab hőszigetelő tulajdonságának megfigyelése
- A víz, mint poláris oldószer - tisztítás vizes oldatokkal
- Hidratáció, a vízkeménység (állandó és változó keménység) és jelentősége:
- Kísérletek kemény és lágy vízzel, vízlágyítás lehetőségei (pl. ioncsere, vízlágyítók alkalmazása)
- A kemény víz bőrre, eszközökre gyakorolt hatásai

A víz disszociációja, kémhatás és a pH érték fogalma, a pH jelentősége, indikátorok alkalmazása

Hidrolízis fogalma, fajtái:

- Sók hidrolízisének vizsgálata és értelmezése
- Fehérjék és észterek hidrolízise, jelentősége a felpuhító, bőroldó készítményekben A bázisok a kozmetikában:
- Bázisok, lúgos oldatok jellemzőinek, hatásainak vizsgálata (bőr, lipidek esetén)
- Alkalmazási lehetőségeik a kozmetikában

Alkáli-hidroxidok és oldataik tulajdonságainak vizsgálata

Lúgosan hidrolizáló sók, elszappanosítás vizsgálata, értelmezése A szappanok tulajdonságainak vizsgálata, értelmezése Savak a kéz- és lábápolásban:

- Savak, savas oldatok jellemzőinek, hatásainak vizsgálata (bőr, köröm, lipidek esetén)
- Alkalmazási lehetőségeik a kéz- és lábápolásban

Oxidálószerke a kéz- és lábápolásban

A hidrogén-peroxid tulajdonságai, hatásai, alkalmazási lehetőségei

Fém-oxidok és sók a kéz- és lábápolásban. Pl. MgO, TiO₂, ZnO, fém-szulfátok, -kloridok, -karbonátok, hidrogén-karbonátok, szilikátok tulajdonságainak vizsgálata, alkalmazási lehetőségeik kéz- és lábápolásban

3.5.2.6.2 Alkalmazott szerves kémia

Szerves vegyületek csoportosítása (szénlánc alakja, kötésrendszere, összetétele szerint), jelölése (képletek fajtái, jelentése) Paraffinok a kéz- és lábápolásban:

- Pl. propán-bután, folyékony és szilárd paraffin keverékek, szkvalán
- Tulajdonságaik vizsgálata, alkalmazási lehetőségeik a kéz- és lábápolásban
- Szerves kénvegyületek a kéz- és lábápolásban:
- Pl. cisztein, cisztin (tiol, diszulfid), ciszteinsav, tioglikolsav, tiotejsav és származékaik, szerves szulfátok
- Tulajdonságaik vizsgálata, alkalmazási lehetőségeik a kéz- és lábápolásban
- Alkoholok a kéz- és lábápolásban:
- Etanol, izopropil-alkohol, többértékű alkoholok (propilén-glikol, glicerin, cukoralkoholok), zsíralkoholok (lauril-, cetil- és sztearil-alkohol...)
- Tulajdonságaik vizsgálata, alkalmazási lehetőségeik a kéz- és lábápolásban
- Aldehydekek, ketonok, éterek a kéz- és lábápolásban: pl. formaldehid, metilén-glikol, aceton jellemzőinek megismerése, vizsgálata

Szénhidrátok a kéz- és lábápolásban: cukrok és poliszacharidok vizsgálata, alkalmazási lehetőségeik a kéz- és lábápolásban.

Karbonsavak a kéz- és lábápolásban: pl. citromsav, borkősav, tejsav, szalicilsav, benzoésav, zsírsavak, olajsavak tulajdonságainak vizsgálata, alkalmazási lehetőségeik a kéz- és lábápolásban

Észterek, zsírok, olajok, zsírkísérő anyagok a kéz- és lábápolásban:

- Szervetlen savak észterei: pl. zsíralkohol-szulfátok
- Gyümölcsészterek (pl. etil-acetát), gliceridek, viaszészterek tulajdonságainak vizsgálata, alkalmazási lehetőségeik a kéz- és lábápolásban.

Aminok: Pl. MEA, TEA tulajdonságainak vizsgálata, alkalmazási lehetőségeik kéz- és lábápolásban

Aminosavak, peptidek, fehérjék a kéz- és lábápolásban: aminosavak (pl. glicin, Naglutamát, cisztein) fehérjék (pl. keratinok, kollagének, selyem, tojásfehérje, kazein) tulajdonságainak vizsgálata, jelentősége, alkalmazási lehetőségeik a kéz- és lábápolásban

3.5.3 Szakmai alapismeretek tantárgy 44 óra

Ebből kontakt óra: 44.

3.5.3.1 A tantárgy tanításának fő célja

Az egészséges kéz és láb felépítésének, életműködésének elsajátítása. A szépségszalón szolgáltatásainak és higiénikus, egészséget nem veszélyeztető működési szabályainak megismerése.

3.5.3.2 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

Biológiatanár; biológus pedagógiai szakképzettséggel; orvos pedagógiai szakképzettséggel, vagy felsőfokú egészségügyi szakképzettség pedagógiai szakképzettséggel, kézápoló, vagy lábápoló szakképesítéssel.

A tantárgy témakörei

3.5.3.6.1 Higiénia, fertőtlenítés a kézápoló, lábápoló szalonban

Higiénia: fogalma, területei. Személyi, közösségi, munkahelyi higiéne stb. Kórokozók csoportosítása: mikro- és makroorganizmusok

Fertőtlenítés: fogalma, eljárásai, területei. Dezinfekció, szanáció, sterilizálás. Fizikai, kémiai és kombinált eljárások konkrét példákkal.

Fertőtlenítőszeres és használatuk a körömszalónban (konkrét példákkal, készítmények megnevezésével)

3.5.3.6.2 Szolgáltatási ismeretek

A körömszalón szolgáltatásai: kézápolás, műkörömépítés, lábápolás, speciális lábápolási feladatok, szolgáltatások és jellemzőik

3.5.3.6.3 Szolgáltatást megalapozó anatómiai, élettani alapismeretek

Az egészséges kar, kéz és láb felépítése és működése: csontok, ízületek, szalagok, inak, izmok, idegek

3.5.3.6.4 Szolgáltatást megalapozó ortopédiai alapismeretek

A kéz és a láb veleszületett és szerzett deformitásai, a láb boltozatos szerkezete

3.5.3.6.5 Szolgáltatást megalapozó bőrgyógyászati alapismeretek

Az egészséges bőr felépítése, biofizikai és biokémiai folyamatai: diffúzió, ozmózis, elszarusodás, festékképzés

Szaruképzési rendellenességek: hiperkeratózisek

Pigment-rendellenességek: hiper- és hipopigmentációk

3.5.3.6.6 Szolgáltatást megalapozó belgyógyászati alapismeretek

A bőr, a kéz és a láb egészséges keringése (vér, nyirok)

Az egészséges körömnövekedés élettana

3.5.4 Anyagismeret tantárgy 22 óra

Ebből kontakt óra: 22.

3.5.4.1 A tantárgy tanításának fő célja

Az anyagismeret tantárgy célja, hogy megalapozza az anyag- és eszközismeret tantárgyak és a szakmai gyakorlat hatékony elsajátítást. Olyan biztos elméleti ismeretekhez juttassa a tanulót, amellyel képessé válik szakmája felelős és tudatos gyakorlására.

3.5.4.2 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

Kémia szakos tanár, vegyészmérnök pedagógus szakképzettséggel, vegyész pedagógus szakképzettséggel, vagy gyógyszerész pedagógus szakképzettséggel

A tantárgy témakörei

3.5.4.6.1 Fertőtlenítés anyagai

A fertőtlenítő hatás fokozatai: szanáció, dezinficiens, antiszeptikum, steril, antibiotikum, behatási idő Hatásspektrum:

- Széles spektrumú, vagy szelektív hatású szerek
- Antibakteriális hatás: bakteriosztatikus, baktericid, sporocid
- Antifugális hatás: fungisztatikus, fungicid
- Antivirális hatás: vírus inaktiváló / virucid; paraziticid, inszekticid

Fertőtlenítőszerrel szemben támasztott követelmények

Fertőtlenítőszer csoportosítása alkalmazási terület és hatásmechanizmus szerint: bőr-, eszköz-, és felületfertőtlenítők, higiénés kézfertőtlenítők konkrét készítmények márkanevének és hatóanyagának megnevezésével

A kéz- és lábápolásban használatos fertőtlenítőszer jellemzése konkrét készítmények márkanevének és hatóanyagának megnevezésével
Biztonsági adatlapok

3.5.4.6.2 Letisztítás anyagai

A szennyeződésektől való megtisztítás anyagai a kéz- és lábápolásban: gélek, habok, emulziók, micellás készítmények

Terméken feltüntetett információk értelmezése, összetevők INCI-szerint

Hatóanyagok a letisztító kozmetikumokban: olajok (fel nem szívódó, vagy rosszul felszívódó természetes és mesterséges olajok), tenzidek, észter típusú természetes és mesterséges anyagok, nem észter típusú természetes és mesterséges anyagok, tisztításra alkalmas gyógynövények hatóanyagai
pl. szaponin A mélytisztítás anyagai:

- Mechanikai peelingek jellemzése és abrazív anyagaik: magőrlemények, cukor, só stb.
- Rolling peelingek anyagai és működésük
- Biológiai peelingek jellemzése és hatóanyagaik: enzimek
- Kémiai peelingek jellemzése és hatóanyagaik: savak, AHA, BHA
- Kombinált peelingek

3.5.4.6.3 Felpuhítás anyagai

A felpuhító készítmények és fontosabb összetevőik jellemzése: víz, ásványvizek, többértékű alkoholok: pl. glicerín, propilén-glikol, bázisok, lúgosan hidrolizáló sók, mint felpuhító anyagok

Vízben duzzadó nyákanyagok

Felpuhító gyógynövények, háziszerek

Terméken feltüntetett információk értelmezése, összetevők INCI-szerint

3.5.4.6.4 Masszírozás anyagai

Leggyakoribb készítmények a masszázs műveletében: masszázsolajok (bőrtápláló és nem felszívódó bázisolajok), masszázsgélek (hidrogélek, lipogélek), masszázskrémek (O/V és V/O típusú emulziók, vízmentes készítmények)

Terméken feltüntetett információk értelmezése, összetevők INCI-szerint

Hatóanyag nélküli és hatóanyagos masszázskészítmények alapanyagai, hatóanyagai: hidratáló, bőrtápláló, bőrregeneráló, anyagcsere-fokozó, gyulladáscsökkentő hatóanyagok

Aromák szerepe a masszázs során konkrét példákkal alátámasztva

3.5.4.6.5 Hagyományos körömlakkozás anyagai

Oldószerek, hígítók: pl. acetón, etil-acetát, butil-acetát, alkoholok: etanol, izopropilalkohol

Ápoló, védő hatású összetevők: olajok, vitaminok, provitaminok

Hagyományos körömlakkok anyagai: filmképző polimerek (nitrocellulóz, poliakrilátok...), gyanták, lágyítószerke, színezőanyagok, oldószerek és egyéb segédanyagok

Alaplakkok (base coat) fajtái, anyagai: pl. rugalmas; barázdált, vagy töredező körömrre készült; körömerősítő; hidratáló alaplakkok alapanyagai, hatóanyagai és segédanyagai Fedőlakkok (top coat) fajtái, anyagai: UV-védő, gél-szerű fedőlakkok alapanyagai, hatóanyagai és segédanyagai

Lakkszáritó készítmények fajtái, alapanyagai, hatóanyagai és segédanyagai Terméken feltüntetett információk értelmezése, összetevők INCI-szerint

3.5.4.6.6 Japán manikűr anyagai

A körömlemez polírozásához, ápolásához használható anyagok, eszközök: polírozó porok, paszták, kovaföld, méhviasz, lanolin, vízmegkötő anyagok, elszappanosító anyagok, polírozó reszelők, szarvasbőr polírozó

Terméken feltüntetett információk értelmezése, összetevők INCI-szerint

3.5.4.6.7 Ápolás anyagai

Hidratálás: vízmegkötők (pl. NMF- és SSZF-szerű), nedvesítő és nedvességet fokozó hatóanyagok, okklúzív hidratálók konkrét példákkal

Bőrtáplálás, bőrregenerálás: vitaminok, bőrrokon lipidek, aminosavak, fehérjék, peptidek, szénhidrátok, hámképző anyagok, különleges hatóanyagok

Gyulladáscsökkentő anyagok: redukáló anyagok, adsztringensek, vitaminok; gyulladás gátló adszorbensek és bevonó szerek konkrét példákkal
Hidratáló, bőrregeneráló, gyulladáscsökkentő gyógynövények, háziszerek

3.5.4.6.8 Bördíszítés anyagai

Csillámtetoválás anyagai: fertőtlenítő, speciális ragasztó, csillámok, sablonok

Hennafestés (mendi) anyagai és felhasználásuk: hennapaszta, henna, lawson, indigó, illóolaj (levendula, eukaliptusz), citromsav, cukor, egyéb kivonat: pl. kávé, tea

Gyári „henna” festék, „fekete henna” egyéb összetevői pl. oxidációs festékek hatóanyagai, alkalmazásuk elővigyázatossági szabályai

Terméken feltüntetett információk értelmezése, összetevők INCI-szerint

3.5.5 Szakmai latin tantárgy 15 óra

Ebből kontakt óra: 0.

3.5.5.1 A tantárgy tanításának fő célja

A szakma gyakorlásához szükséges anatómiai, élettani és kórtani latin kifejezések, és az orvosi latin terminológia megértéséhez, értelmezéséhez segítséget nyújtani.

3.5.5.2 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

Latintanár, vagy felsőfokú egészségügyi végzettség, vagy nyelvtanár és legalább középfokú latin nyelvvizsga

3.5.5.3 Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Alkalmazott biológia, szakmai ismeretek, szolgáltatási alapismeretek elmélet és a szakmai gyakorlat valamennyi tantárgyában megjelenő latin szakkifejezés, és a gyakorlatban megjelenő orvosi terminológia

A tantárgy témakörei

3.5.5.6.1 Latin kiejtés, helyesírás

A latin nyelv alapjai, hangtani szabályok, kiejtés, helyesírás szabályai

Anatómiában gyakori alapvető nyelvtani szerkezetek (pl. a latin főnév és melléknév alanyesetű egyeztetése, a latin főnév birtokos esete)

3.5.5.6.2 Latin szakkifejezések használata

Anatómiai megnevezések latin alapjai: az emberi test síkjai és irányai, a test fő részei

A bőr, a köröm és végtagok felépítésével, életműködésével kapcsolatos latin kifejezések Kezelést kizáró és befolyásoló állapotokat leíró orvosi terminológia megismerése, értelmezése

3.5.6 Szolgáltatási alapismeretek gyakorlat tantárgy 173 óra

Ebből kontakt óra: 173.

3.5.6.1 A tantárgy tanításának fő célja

A szolgáltatási alapismeretek gyakorlat tantárgy elsajátításával a tanulók olyan gyakorlati tudás birtokosai lesznek, amellyel képesek az egészséges kézen és lábon alapkezeléseket, ápolást, díszítést végezni, a kéz és a láb állapotát szinten tartani, javítani. A szolgáltatási alapismeretek gyakorlat tantárgy megalapozza a speciális lábápolás gyakorlat tantárgyat.

3.5.6.2 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

Kézápoló és műkörömépítő, valamint lábápoló mester is egyben

A tantárgy témakörei

3.5.6.6.1 Bevezetés a kézápoló, lábápoló szalonok világába

A kézápoló és körömkozmetikus, speciális lábápoló szalon nyitásának feltételei

A szalonok külső képe, belső kialakításuk, helyiségeik

A szalonok ergonomikus berendezési tárgyai

Munka-, tűz-, baleset- és környezetvédelem a szalonokban

Öltözködési, viselkedési normák a szalonban

Védőeszközök és használatuk

3.5.6.6.2 Higiénia, fertőtlenítés a kézápoló, lábápoló szalonban

Személyi higiénia, a higiéniát nem helyettesíti a fertőtlenítés

A szalon higiéniája, higiéniai feladatok ellátása a szalonban Munka-, baleset- és tűzvédelem a szalonban

A fertőtlenítők hatása és a hatásukat befolyásoló tényezők

A fertőtlenítőszerrel szemben támasztott követelmények

A sterilizálás lehetőségei a szalonban: az eszközök sterilizálásának fizikai, kémiai eljárásai Tisztítás, fertőtlenítés a szalonban: higiéniai bőrfertőtlenítés, helyes kézmosás szolgáltatás megkezdése előtt és után, antiszeptikumok használata, dezinficiensek használata, munkaterület fertőtlenítése, textíliák fertőtlenítése

Ajánlott fertőtlenítő hatású folyékony szappanok és használatuk

Ajánlott bőr-, eszköz-, felület-, textíliafertőtlenítők és használatuk

3.5.6.6.3 A kéz, láb, körmök és a bőr egészséges állapotának jellemzői, felismerése

A bőr és a köröm anatómiájának ismertetése

A kéz és láb egészséges állapotának felismerése, jellemzői (diagnosztizálása) Határterületek megállapítása

3.5.6.6.4 Köröm rövidítés, formázás, bőrkezelés Az egészséges köröm és bőr kezelése kézen:

- A köröm anatómiája, a természetes köröm formáját meghatározó tényezők - ismertetés
- A természetes köröm rövidítésének, formázásának szabályai, eszközei
- Az egészséges természetes köröm rövidítésének mennyiségi és minőségi követelményei, esztétikus formázásának lehetőségei (ovális, kocka)
- A helytelen körömrövidítés, körömvágás következményei
- A körömrövidítés és bőrkezelés eszközei, biztonságos használatuk munka- és balesetvédelmi előírásai (körömvágó olló, bőrvágó olló, bőrfeltoló, bőrfelkaparó, gyémántporos reszelő)
- A természetes köröm rövidítésének gyakorlása gyakorlóujjon és gyakorlókézen
- A természetes köröm formázásának gyakorlása gyakorlóujjon és gyakorlókézen

- A természetes köröm rövidítése, formázása modellen
- A körmet körülvevő bőr/szarupárkány/bőrredő funkciója, kezelésének követelménye
- A körmet körülvevő bőr elszarusodott részének kezelése, annak mennyiségi és minőségi követelményei, szabályai, anyagai, eszközei
- A körömbőr feltolásának, felkaparásának gyakorlása gyakorlóujjon és gyakorlókézen
- A bőroldó folyadék és hatóanyagai bőrre gyakorolt hatása
- A bőroldó folyadék helyes használata, hatóanyagának semlegesítése
- A bőroldó folyadék helytelen használatának következményei
- A körömbőr elszarusodott részének eltávolítása bőroldó folyadékkal és speciális eszközzel, gyakorlás modellen

Az egészséges köröm és bőr kezelése lábon

- A természetes köröm rövidítésének, formázásának szabályai, eszközei lábon
- A körömrövidítés eszközei, biztonságos használatuk munka- és balesetvédelmi előírásai (körömcső, ráspoló, egyszer használatos reszelők)
- A porelszívós/vizes pedikűr gép használata esztétikai kezelés során, abrazív/finom csiszolófejek megismerése és használatuk
- Az egészséges természetes köröm rövidítésének mennyiségi és minőségi követelményei, esztétikus formázásának lehetőségei lábon (ovális, egyenes)
- A helytelen körömrövidítés, körömvágás következményei
- A természetes köröm rövidítésének gyakorlása gyakorlóujjon, modellezőeszközön
- A természetes köröm formázásának gyakorlása gyakorlóujjon és modellezőeszközön
- A természetes köröm rövidítése, formázása modellen
- A körmet körülvevő bőr/szarupárkány/bőrredő funkciója, kezelésének követelménye
- A körmet körülvevő bőr elszarusodott részének (szarupárkány) kezelése, mennyiségi és minőségi követelményei, szabályai, anyagai, eszközei
- A körömbőr feltolásának, felkaparásának gyakorlása modellező eszközökön
- A bőroldó folyadék és hatóanyagai bőrre gyakorolt hatása
- A bőroldó folyadék helyes használata, hatóanyagának semlegesítése
- A bőroldó folyadék helytelen használatának következményei
- A körömbőr elszarusodott részének eltávolítása bőroldó folyadékkal és annak speciális eszközzel, gyakorlás modellen
- A talpi bőr kezelésének eszközei: finom csiszolófejek porelszívós/vizes gép használata és talpi bőr kezelése modellen

3.5.6.6.5 Körömlakkozás hagyományos körömlakkal, díszítés

Körömlakkok fajtái, a lakkok összetevői, hígításuk és eltávolításuk ismételése

A lakkozótégely és lakkozóecset helyes használata, gyakorlás gyakorlóujjon és tipen A vendég ujjának helyes fogása, feszítése, a biztonságos munkavégzéshez szükséges támasztás gyakorlása

A helyes körömlakkozás műveleti sorrendjének gyakorlása modellen A természetes köröm díszítési lehetőségei:

- Lakkozás, hagyományos piros színű körömlakkal
- Francia lakkozás saját készítésű sablonnal és szabad kézzel
- Síkbeli díszítések gyakorlása

Megszaradt fedőlakk felületén: egyenes és íves vonalak, geometriai formák kialakítása, pontok-pöttyök mandalahatás, matricák, nyomda használata, batikolt hatás elérése Friss fedőlakk felületén: márványozás, csillámporok, strasszok, fóliák, egyéb díszítőelemek alkalmazásának gyakorlása

Kombinált díszítések gyakorlása jeles napok, évszakok, ünnepek stb. díszítései

- minták tervezése számítógépen, elkészítése gyakorlatban,
- elkészült munkák digitális tárolása

3.5.6.6.6 Bördíztetés hennával és csillámtetoválással

A bördíztetés anyagai és bőrre gyakorolt hatásuk, eszközei - ismételés

A bőrpróba elvégzése, adminisztrálása

A bőrfelület tisztítása, fertőtlenítése díztítés előtt

A bördíztetés mintái: mintagyűjtés, -tervezés számítógép segítségével

A bördíztetés mintáinak gyakorlása

A minták tartósságának védelme

3.5.6.6.7 Bőr- és körömápolás (SPA, japán manikűr)

A bőr- és körömápolás anyagainak ismételése

Az SPA-ápolás fogalma, anyagai, javallatai, ellenjavallatai

A japán manikűr fogalma, anyagai, javallatai, ellenjavallatai

A japán manikűr gyakorlása, mint körömápoló, díztítő eljárás a természetes köröm állapotjavítása érdekében

A SPA-ápolás gyakorlása

3.5.6.6.8 Frissítő masszírozás

A svédmasszázs alapfogásainak bemutatása kézen, alkaron és lábon, lábszáron

A frissítő masszázssimító fogásainak gyakorlása

A bőr egészséges állapotának szinten tartásához lakossági kiszerezésű készítményt ajánl és értékesít

3.6 Munkavállalói és vállalkozói ismeretek megnevezésű tanulási terület

A tanulási terület tantárgyainak összóraszáma:

44 óra

Ebből kontakt óra:24.

A tanulási terület tartalmi összefoglalója

Cél, hogy a tanulók legyenek képesek a számukra megfelelő vállalkozási formát megválasztani, létrehozni és működtetni. Képesek legyenek elkészíteni a vállalkozás üzleti tervét, pénzügyi döntéseket hozni, árat képezni. Képesek legyenek bizonylatokat szabályosan kiállítani és kezelni a pénztárgépet, betartva a pénzügyi számviteli/pénzkezelési szabályokat. Ismerjék a fogyasztóvédelmi előírásokat, és tudják kezelni a reklamációt. Képesek legyenek a vállalkozásukat menedzselni, a piaci igényekre szabni és marketing tevékenységet folytatni. Meg tudják határozni vendégeik igényeit, s ennek megfelelően kialakítani szolgáltatásaikat. Tudják alkalmazni az online és offline marketing adta lehetőségeket, és a szépirodalmi szakmákban a vállalkozói környezetben használt digitális kompetenciákat fejleszteni. A digitális írástudás, az ügyintézés szélesebb körű megismerése lehetővé teszi a vállalkozások hatékonyabb létrehozását, működtetését.

3.6.1 Vállalkozás a kézápoló és lábápoló szalonban tantárgy

3.6.1.1 A tantárgy tanításának fő célja

A vállalkozás tanításának célja, hogy a tanulók megismerjék és átlássák egy szépségszalon gazdasági működését. Megértsék az adminisztrációs feladatok értelmét. Megismerjék a munkavállalói jogait és kötelezettségeit. Tudják a munka világában alkalmazott szakkifejezések értelmét. Meg tudják valósítani a munkahelyi titoktartást. Megtanulják az adatkezelésre vonatkozó szabályokat. Ismerjék a munkaviszonnyal és munkavédelemmel kapcsolatos dokumentumok tartalmát. Szert tegyenek a vállalkozások működésével kapcsolatos alapvető ismeretekre,

megismerjék a vállalkozási formákat, a vállalkozás létesítését, tárgyi és személyi feltételeit, üzleti tervének elkészítését, árképzését és az adófajtákat. Ismerjék a szépségiparban használatos szerződéseket.

3.6.1.2 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

Közgazdász tanár (kereskedelmi, vállalkozási, marketing szakon

A tantárgy témakörei

3.6.1.6.1 Munkavállalói ismeretek a kézápoló és lábápoló szalonban

Álláskeresés: álláskeresősi alapfogalmak (álláshirdetés, önéletrajz, pályázat, motivációs levél, portfólió), állásinterjú

Munkajogi alapfogalmak, munkavállaló jogai- és kötelezettségei, munkáltató jogai és kötelezettségei, munkaviszonnyal, munkavédelemmel kapcsolatos dokumentumok

Munkahelyi titoktartás, adatkezelés

Személyes adatok védelme, GDPR alkalmazása

Károkozás, kártérítés, leltárhiány

3.6.1.6.2 Vállalkozási ismeretek a kézápoló és a lábápoló szalonban

Vállalkozások a gazdaságban (piac, kereslet, kínálat, verseny, ár, szükségletek, termékek, szolgáltatások)

Munkaerőpiac

A vállalkozások környezete, személyi feltételei

A szépségiparban legjellemzőbb vállalkozási formák

- Egyéni vállalkozás, egyéni cég – Betéti társaság (bt.)
- Korlátolt felelősségű társaság (kft.)
- Részvénytársaságok (zrt., nyrt.)

Vállalkozási formák létesítése (Tevékenységi kör, telephely, székhely, ügyvezető, a vállalkozás vagyona, tulajdoni hányad, nyereség)

A vállalkozás működése

- Üzleti tervezés
- Finanszírozás
- Pályázatok, hitelfelvétel

- Szépségipari vállalkozás jellemző költségei, költségkalkuláció
- Szépségipari vállalkozás jellemző bevételei, bevételkalkuláció
- A szépségiparban alkalmazott árképzés menete
- Az árkalkuláció egyéb lehetséges módszerei
- Likviditás, pénzügyi stabilitás a vállalkozás működése során

Adózási ismeretek – az adó szerepe a gazdaságban – Adózási alapfogalmak

- Központi adók – áfa, társasági adó, KATA, KIVA
- A munkabért terhelő adók
- Helyi adók – iparűzési adó
- Egyéb járulékok, hozzájárulások, illetékek

A vállalkozások nyilvántartási kötelezettsége

- Munkaügyi bizonylatok
- Eszközök, anyagok bizonylatai
- Leltározás bizonylatai
- Pénzforgalmi bizonylatok
- Bizonylatok megőrzése, selejtezése
- Reklamáció kezelése, fogyasztóvédelem

Készletgazdálkodás a szépségiparban

- A nyitókészlet meghatározása
- A tárgyi eszközök kiválasztásának szempontjai
- Selejtezés

Dokumentumok a kéz-, és lábápoló szalonokban

- Megrendelő
- Szállítólevél
- Üzleti levelezés

A szépségipari vállalkozásfejlesztés lehetőségei

A szépségiparban előforduló leggyakoribb szerződések

- Bérleti szerződés

- Adásvételi szerződés
  - Tanulószerződés, tanulói munkaszerződés
  - Munkaszerződés
  - Megbízási szerződés
  - Vállalkozói szerződés
- Biztosítás, felelősségbiztosítás, közmű-, és egyéb szolgáltatások igénybevételére vonatkozó szerződések

Banki kapcsolatok – folyószámla, bankkártya

- A paypass fizetés feltételei
- Befektetések, hitelek

A szépségipari vállalkozást segítő szakértők pl.:

- Ügyvéd
- Könyvelő
- Területi képviselők
- Grafikus
- Webmester
- Kézápoló és lábápoló szalonban dolgozó kollégák

3.6.2 Vállalkozás és ügyfélkapcsolatok gyakorlat tantárgy

3.6.2.1 A tantárgy tanításának fő célja

A vállalkozási ismeretek átültetése a szépségszalonok működésének gyakorlatába. Munkavállalással, vállalkozással kapcsolatos dokumentumok elkészítése IKT eszközök alkalmazásával. Ügyfélkapcsolatok gyakorlása szimulált helyzetekben és ügyfélkapcsolati rendszerek, alkalmazások megismerése.

3.6.2.2 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások Közgazdász tanár

A tantárgy témakörei

3.6.2.6.1 Munkaügyi és munkavédelmi feladatok

Álláskereséssel kapcsolatos dokumentumok elkészítése: önéletrajz, motivációs levél, névjegykártya, portfólió

Munkaügyi dokumentumok: munkaszerződés, munkaszerződés kötelező melléklete, munkaköri leírás, jelenléti ív, bérjegyzék, munkaviszonyt megszüntető iratok

Munkavédelemmel kapcsolatos dokumentumok: munka-, tűz- és balesetvédelmi jegyzőkönyvek, kockázatértékeléssel és kezeléssel kapcsolatos dokumentumok, védőeszköz és esetleges munkaruha juttatással kapcsolatos dokumentumok, biztonsági adatlapok

3.6.2.6.2 Ügyfélkapcsolatok a kézapoló, lábapoló szalonokban

Kapcsolattartás az ügyfelekkel: vendégekkel, munkatársakkal, felettesekkel, gazdasági partnerekkel szóban és írásban

Online ügyfélkapcsolati rendszerek, közösségi portálok, applikációk alkalmazása Fogyasztóvédelemmel kapcsolatos feladatok, panaszkezelés

3.6.2.6.3 Marketing gyakorlat

A marketing szerepe a szépsészeti vállalkozásokban

A marketing alapfogalmai, alapkérdései

Szépségipari vállalkozások marketing környezete

Marketingmenedzsment

Fogyasztói magatartás

A vásárlási döntést befolyásoló tényezők

Vásárlási döntési folyamat

A piac megismerése – piackutatás

A piac szegmentálása

A célpiac megválasztása

Pozicionálás

Marketingstratégia

Marketingprogramok – Marketing mix

Termékpolitika

Árpolitika

Értékesítési politika

Kommunikációs politika

- Vásárlásösztönzés
- Közönségkapcsolatok
- Személyes eladás
- Eladáshelyi reklámok
- Reklámok
- Reklámkampány készítése
- Eseménymarketing és rendezvények
- Szolgáltatásmarketing – emberi tényező, fizikai környezet, folyamat

Online marketing – Honlap

- Közösségi média
- Blog
- Vlog
- Direkt mail
- Google
- Egyéb online lehetőségek

3.6.2.6.4 Üzleti tervezés, dokumentálás gyakorlat

Üzleti terv készítése: üzleti terv felépítése, tartalma, marketingterv, pénzügyi terv részei Bevétel kalkuláció, árkalkuláció, kiadások tervezése, fedezeti pont, rezsióradíj, vállalkozást terhelő adók kiszámítása

Pénzügyi és készletnyilvántartások: készletezés-bizonylatok (számla, nyugta), pénztárkönyv

Az ár fogalma, szerepe, az árképzés folyamata és módszerei

3.6.3 Alkalmazott számítástechnika gyakorlat tantárgy

3.6.3.1 A tantárgy tanításának fő célja

Az eddig ismert IKT-eszközök körének bővítése, az alapvető számítástechnikai készségek, képességek fejlesztése, ügyfél- és készletnyilvántartás vezetése, a szépségszalon üzemeltetésének segítése számítógép használatával.

3.6.3.2 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások Informatika szakos tanár

A tantárgy témakörei

3.6.3.6.1 Dokumentálás és nyilvántartás vezetés számítógépen (számla és készletnyilvántartó szoftverek)

IKT-eszközök (számítógép, mobiltelefon, nyomtató) használata

Program felépítése, használata, hozzáférhetősége

Ügyfelek nyilvántartása

Termékek, szolgáltatások nyilvántartása

Raktárkészlet nyilvántartása, bizonylatok készítése, tárolása

Számlázás

Adatvédelem gyakorlati megoldásai

3.6.3.6.2 Elektronikus kommunikáció, WEB használat

Elektronikus kommunikáció eszközei, csatornái, alkalmazásuk gyakorlata (partner, ügyfél és hatósági kapcsolattartásban). Információ- és adatbiztonság kérdései az internetes kapcsolattartás során

WEB alkalmazása, Weblap funkciója, felépítése, működésnek alapjai

3.6.3.6.3 Szolgáltatással kapcsolatos dokumentálási feladatok

Nyilatkozatok kezelése (hozzájárulás, bejegyzés, GDPR)

Digitális fotók készítése, tárolása: pl. kezelés előtt / után

Kezelési tervek, kezelőlapok, vendégkártyák elektronikus kezelése, tárolása

Adatmentés, tárolás, megsemmisítés szabályai, gyakorlata

Portfólió összeállítása

3.7 Kézápolás és körömkozmetika megnevezésű tanulási terület a Kézápoló és körömkozmetikus szakmairány számára

A tanulási terület tantárgyainak összóraszámja:

A tanulási terület tartalmi összefoglalója

A tanulási terület a szakma gyakorlásához szükséges elméleti és gyakorlati ismereteket tartalmazza. Az ismeretek birtokában szakszerű szolgáltatást végez, és esztétikus műkörmöket épít vendégének a kézápoló és körömkozmetikus.

3.7.1 Kézápolás és körömkozmetika szakmai ismeret tantárgy 486 óra

Ebből kontakt óra: 486.

3.7.1.1 A tantárgy tanításának fő célja

A kézápolás és a körömkozmetika/műkörömépítés szakszerű, esztétikus elvégzéséhez szükséges elméleti alapok felelevenítése, technológiai folyamatok, műveletek megértése, elsajátítása.

3.7.1.2 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

Felsőfokú szakirányú végzettségű szakember; felsőfokú végzettséggel-, szakirányú mestervizsgával-, és kézápoló és műkörömépítő szakképesítéssel rendelkező szakember.

A tantárgy témakörei

3.7.1.6.1 Szolgáltatást megalapozó ismeretek

Az anatómiai-, ortopédiai- és bőrgyógyászati ismeretek felelevenítése

A kéz csontjai, ízületei, részletezve a kéz saját izmai

A kéz ortopédiai elváltozásai és az azok kialakulását eredményezhető egyéb betegségei

A cukorbetegség lényege, típusainak jelentősége a kézápolás, körömkozmetika/műkörömépítés során

A bőr élettani folyamatai: az elszarusodás folyamata részletesen, szaruképzési rendellenességek

A bőr élettani folyamatai: kiválasztás, felszívódás; verejték-rendellenességek és kezelési lehetőségeik

A köröm élettana: fejlődése, a növekedését befolyásoló tényezők és funkciói

A köröm elváltozásai: alaki és színváltozások, növekedési zavarok

A köröm kórképei, részletesen a fertőző elváltozásai

A köröm fertőző betegségeit okozó patogén mikroorganizmusok

A gyulladás felismerésének kritériumai egyes kórképekben

A bőr véreirei, a bőr vérraktár funkciójának jelentősége

A kézen előforduló perifériás keringési rendellenességek

Egyéb betegségek kézen jelentkező bőrtünetei

Az egészséges felső végtag beidegzése: az érző-, mozgató-, és vegetatív idegek működése A sérülések, vérzések sebellátásának lehetőségei a kézápolás, műkörömépítés során

3.7.1.6.2 A kézápolás és műkörömépítés előkészítő szakaszának ismeretei, diag-

nosztizálás, kezelési terv készítése

Tisztítás, fertőtlenítés

A szolgáltatást kizáró és befolyásoló körülmények, állapotfelmérés

A diagnosztizálás szempontjai, módja, dokumentálása

Kezelési terv elkészítésének szempontjai; a technológiák, anyagszoportok kiválasztása, folyamatok tervezése IKT-eszközök segítségével

Az elváltozások és betegségek kézápolást, körömkozmetikát/műkörömépítést befolyásoló tényezői

A deformált növesű körömök, kézápolást, körömkozmetikát/műkörömépítést befolyásoló körülményei

A kézápolás célja, technológiai folyamata, várható eredményei, kockázati tényezői A körömkozmetika/műkörömépítés célja, technológiai folyamatai, várható eredménye, kockázati tényezői

A természetes köröm előkészítése műkörömépítéshez a technológiának megfelelően

3.7.1.6.3 A kézápolás kezelő szakaszának technológiái

A kézápolás célja, technológiai folyamata, várható eredményei, kockázati tényezői A kézápolási eszközök használatának módjai, munka-, balesetvédelmi és használati szabályai

A hagyományos manikűr technológiájának lépései, összefüggései A francia manikűr technológiájának lépései, összefüggései

3.7.1.6.4 A műkörömépítés építő szakaszának technológiái és az átlagostól eltérő, deformált körömök építési technológiái

A műkörömpépítés technológiai folyamata, várható eredményei, kockázati tényezői A műkörömpépítéshez szükséges eszközök használatának módjai, munka-, balesetvédelmi szabályai

A műkörömpépítés technológiai, anyagcsoportjai, építési módjai:

- Típpel történő zselés műköröm építése szálmegerősítéssel
- Típpel történő francia köröm építése zselével
- Típpel történő természetes hatású köröm építése levegőre kötő porcelán anyaggal
- Típpel történő francia köröm építése levegőre kötő porcelán anyaggal
- Sablonnal történő természetes hatású köröm építése zselé anyaggal
- Sablonnal történő francia műkörömpépítés zselé anyaggal
- Sablonnal történő természetes hatású műkörömpépítés levegőre kötő porcelán anyaggal
- Sablonnal történő francia köröm építése levegőre kötő porcelán anyaggal
- Sablonnal történő építés körömágy-hosszabbítással zselé anyagból
- Sablonnal történő építés körömágy-hosszabbítással levegőre kötő porcelán anyagból

Az általánostól eltérő, deformált növéssű körömök lehetséges építési megoldásai

3.7.1.6.5 A kézápolás és a műkörömpépítés formázó szakasza

Lehetséges, kézhez illő, divatos körömformák kialakítása a kézápolás során

A formázás szabályai

A formázás szabályai műkörömpépítés során, az épített köröm stílusának megfelelő formázás

Az eszközök kiválasztásának és használatának szabályai

3.7.1.6.6 A kézápolás és műkörömpépítés ápoló szakasza

A svédmasszázs fogalma, hatásai, alapfogásai, javallatai, ellenjavallatai

Az ápoló szakasz kizáró és befolyásoló tényezői

A bőrtípusnak, bőrproblémának megfelelő ápolási anyag és technológia (paraffinos és SPA ápolás) kiválasztása

3.7.1.6.7 A kézápolás és műkörömpépítés díszítő szakasza

A díszítő szakasz kizáró és befolyásoló tényezői

Lehetséges díszítési eljárások, azok megválasztásának szakmai szempontjai
Professzionális díszítőanyagok- és eszközök kiválasztásának, alkalmazásának szabályai

3.7.1.6.8 A kézápolás és műkörömépítés befejező műveletei

A fertőtlenítés (bőr, eszköz, munkafelület) és a sebellátás lehetséges módszerei, anyagai

3.7.1.6.9 A szolgáltatást befejező műveletek

Tanácsadás a kéz és a műköröm házi ápolására, lakossági kisserelésű professzionális anyagok ajánlása, értékesítése a szolgáltatás eredményeinek szinten tartására

Számlakitöltés, értékesítés

Tisztítás, fertőtlenítés

Textíliák kezelése

3.7.2 Kézápolás és körömkosmetika anyag- és eszközismeret tantárgy

3.7.2.1 A tantárgy tanításának fő célja

A kézápolás és a körömkosmetika/műkörömépítés során felhasznált anyagok, eszközök, készülékek jellemzőinek megismerése a professzionális felhasználás érdekében. A professzionális felhasználásra szánt termékeken és a biztonsági adatlapon feltüntetett információk értelmezéséhez szükséges tudás megszerzése.

3.7.2.2 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

Kézápoló, műkörömépítő szakképesítés és

- kémia szakos tanár, vagy
- gyógyszerész felsőfokú pedagógiai szakképzettséggel, vagy
- vegyész felsőfokú pedagógiai szakképzettséggel, vagy
- vegyészmérnök felsőfokú pedagógiai szakképzettséggel

A tantárgy témakörei

3.7.2.6.1 Eszközök és anyagaik, készülékek, védőfelszerelések, ergonomikus berendezések

A kézápolás és műkörömpépítés eszközei:

- Fémeszközök (ollók, csípők, tipvágók, bőrfeltolók, -kaparók) jellemzői, fertőtlenítésük
- Reszelők, frézeres fajtái és jellemzői, fertőtlenítésük lehetőségei
- Ecsetek fajtái, jellemzői, karbantartásuk
- Egyéb kéziszerszámok (pl. narancsfapálca, a díszítés eszközei) jellemzői
- Tálak anyagai és alkalmazása, fertőtlenítésük
- Elektromos készülékek (pl. csiszológépek, porelszívók, fényforrások...) jellemzői és karbantartása

Védőfelszerelések, ergonomikus berendezések:

- Egyéni védőfelszerelések (pl. maszk, kesztyű, szemüveg...) használata és jellemzői
- Ergonomikus berendezések

3.7.2.6.2 A kézápolás és műkörömpépítés előkészítő szakaszának anyagai A letisztítás anyagai, készítményei és hatóanyagai: tenzidek, detergensok és hatásmechanizmusuk; szappanok, szintetikus detergensok, természetes tisztítószer

Fertőtlenítőszer ismétlése: higiénés kéz-, bőr-, eszköz- és felületfertőtlenítés anyagai, eljárásai (konkrét termékek és hatóanyagaik, jellemzőik megnevezésével); a fertőtlenítés és tisztítás gépi eljárásai: pl. UV-box, ultrahangos tisztító működési elve, használatának szabályai; a körömszalonn higiénéje, helyiségfertőtlenítők; a fertőtlenítőszer biztonság adatlapjának értelmezése; koncentrátumok hígítása előírás alapján

Körömelőkészítés anyagai: vízelvonó, fertőtlenítő, tapadást elősegítő készítmények és hatóanyagaik; gombaölő készítmények hatóanyagai

INCI szerinti összetétel és termékleírás értelmezése, elemzése

3.7.2.6.3 A kézápolás kezelő szakaszának anyagai

A bőr felpuhításának anyagai klasszikus manikűr alkalmazásakor: az áztatás során alkalmazott készítmények és hatóanyagaik; körömlémez szabadszélét fehéritő hatású összetevők; INCI szerinti összetétel és termékleírás értelmezése, elemzése

A bőr felpuhításának anyagai / a bőroldás anyagai francia manikűr alkalmazásakor: lúgos bőroldók (Na-, KOH, vízmegkötők, gélképzők), savas (tejsav és egyéb AHA, gyümölcsavak) hatóanyagú kutikulalágyító készítmények

INCI szerinti összetétel és termékleírás értelmezése, elemzése

3.7.2.6.4 A műkörömpépítés építő szakaszának anyagai

Műkörömpépítés előkészítő anyagai: fertőtlenítő, vízelvonó, zsíroldó, tapadást elősegítő folyadékok; savas és savmentes primerek; tapadóhidak hatóanyagai, összetétele INCI szerint;

INCI szerinti összetétel és termékleírás értelmezése, elemzése

Alátétek anyagai: tipek, sablonok fajtái, jellemzői

Ragasztóanyagok a műkörömpépítésben: a cianoakrilát jellemzői, használatának szabályai; a tip- és műkörömragasztók összetétele A műkörömpépítés anyagai:

– A gélek fajtái, összetételük, kötési folyamataik, jellemzőik

– Porcelán (akril) rendszerek: a porok és a likvidek fajtái, összetételük, működésük, kötési folyamataik, jellemzőik

– INCI szerinti összetétel és termékleírás értelmezése, elemzése

Megerősítő technikák anyagai: selyem- és üvegszál

Egyéb, építéshez használt anyagok jellemzői

3.7.2.6.5 A kézápolás és műkörömpépítés ápoló szakaszának anyagai

A bőr és körömápolás anyagai: ápoló olajok, emulziók, gélek; alap-, ható- és segédanyagok

Hidratáló, tápláló, regeneráló, nyugtató és bőrvédő készítmények

INCI szerinti összetétel és termékleírás értelmezése, elemzése

3.7.2.6.6 A kézápolás és műkörömpépítés díszítő szakaszának anyagai Beépíthető és felületen alkalmazható díszítések anyagai:

– Színezőanyagok: festékek, színezékek és pigmentek, természetes és mesterséges színezőanyagok, csillámok stb.

– Beépíthető díszítőanyagok: pl. kagyló, gyöngy, csipke, csillám stb.

– Felületen alkalmazható díszítőanyagok: fóliák, matricák, különleges hatást biztosító porok, kövek stb.

– Körömezszer és anyagaik

– A fényvisszaadás anyagai: fedőfények, fényzselék, gélyszerű lakkok és lakkszerű gélek INCI szerinti összetétel és termékleírás értelmezése, elemzése

3.7.2.6.7 Töltési és javítási műveletek anyagai

Előkezelő folyadékok, tapadás elősegítő termékek, ragasztók és a megerősítés anyagai a töltés és javítás során

3.7.2.6.8 A műköröm-eltávolítás anyagai

Műköröm-eltávolító folyadékok, gélek: oldószerek tulajdonságai, használatuk szabályai, mellékhatásai
INCI szerinti összetétel és termékleírás értelmezése, elemzése

3.7.3 Kézápolás és körömkozmetika szakmai gyakorlat tantárgy 486 óra

3.7.3.1 A tantárgy tanításának fő célja

Olyan biztos alkalmazható tudáshoz juttassa a tanulót, amellyel képessé válik a Kézápoló és körömkozmetikus tevékenység felelős és tudatos gyakorlására, szem előtt tartva az egészség megőrzési feladatokat is.

3.7.3.2 A tantárgyat oktató végzettségére, szakképesítésére, munkatapasztalatára vonatkozó speciális elvárások

Kézápoló és műkörömpépítő mester igazolt naprakész tudással

A tantárgy témakörei

3.7.3.6.1 Kézápolást és műkörömpépítést megelőző állapotfelmérés, kezelési terv

felállítása

Tisztítás, fertőtlenítés szakszerű elvégzése

Állapotfelmérés: a szolgáltatást kizáró és befolyásoló körülmények megállapítása megfigyeléssel, tapintással, kikérdezéssel

A diagnosztizálás elvégzése és dokumentálása a tanult szempontok alapján

Kezelési terv elkészítése a tanult szempontok alapján; technológiák, anyagcsoportok, eszközök kiválasztása, folyamatok tervezése IKT-eszközök segítségével

Deformált növéssű körmök esetén a kézápolást, műkörömpépítést befolyásoló körülmények megállapítása

3.7.3.6.2 A kézápolás és műkörömpépítés előkészítő szakasza

A kezelési tervben meghatározott előkészítő anyagok és eszközök alkalmazása a kézápolás és műkörömpépítés előkészítő szakaszában

A természetes köröm szakszerű előkészítése műkörömpépítéshez, a technológiának megfelelően

Az általánostól eltérő körömformák előkészítésének szakszerű alkalmazása a tanultak alapján

3.7.3.6.3 A kézápolás kezelő szakaszának technológiai műveletei

A kézápolási eszközök használatának módjai, munka- és balesetvédelmi szabályai

A hagyományos manikűr technológiájának szakszerű elvégzése a tanultak alapján A francia manikűr technológiájának szakszerű elvégzése a tanult ismeretek alkalmazásával

3.7.3.6.4 A műkörömpépítés építő szakaszának technológiai és az átlagostól eltérő, deformált körömök építési technológiai műveletei

A kezelési tervben rögzített technológia szakszerű elvégzése professzionális anyagokkal, szakszerű eszközhasználattal

A műkörömpépítő eszközök használatának módjai, munka-, balesetvédelmi szabályai

- Típpel történő zselés műkörömpépítés szálmegerősítéssel
- Típpel történő francia körömpépítés zselével
- Típpel történő természetes hatású körömpépítés levegőre kötő porcelán anyaggal
- Típpel történő francia körömpépítés levegőre kötő porcelán anyaggal
- Sablonnal történő természetes hatású körömpépítés zselé anyaggal
- Sablonnal történő francia műkörömpépítés zselé anyaggal
- Sablonnal történő természetes hatású műkörömpépítés levegőre kötő porcelán anyaggal
- Sablonnal történő francia körömpépítés levegőre kötő porcelán anyaggal
- Sablonnal történő építés körömágy-hosszabbítással zselé anyagból
- Sablonnal történő építés körömágy-hosszabbítással, levegőre kötő porcelán anyagból

Az általánostól eltérő, deformált növéssű körömök lehetséges építési megoldásainak elvégzése

3.7.3.6.5 A kézápolás és a műkörömpépítés formázó szakaszának műveletei

Lehetséges, kézhez illő, divatos körömformák szakszerű kialakítása a kézápolás során A formázás szabályainak betartása, szakszerű alkalmazása a kézápolás és a műkörömpépítés során

Épített köröm stílusának megfelelő formázási lehetőségek alkalmazása

A formázáshoz szükséges professzionális eszközök kiválasztásának és használatuk szabályainak alkalmazása

3.7.3.6.6 A kézápolás és műkörömpépítés ápoló szakaszának műveletei

A kezelési tervben rögzített, bőrtípusnak, bőrproblémának megfelelő ápolási anyag és technológia szakszerű alkalmazása, az ápolást kizáró és befolyásoló körülmények figyelembevételével

Japán manikűr szakszerű alkalmazása kézen

SPA-ápolás szakszerű alkalmazása kézen

Paraffinos kezelés szakszerű alkalmazása kézen

Svédmasszázs szakszerű alkalmazása kézen

3.7.3.6.7 A kézápolás és műkörömpépítés díszítő szakaszának műveletei

A díszítő szakasz kizáró és befolyásoló tényezőinek figyelembevételével, a lehetséges díszítési eljárások megtervezése a tanult ismeretek alapján
Professzionális díszítőanyagok és -eszközök szakszerű alkalmazása

3.7.3.6.8 A kézápolás, műkörömpépítés befejező műveletei

Fertőtlenítés (eszköz-bőr-felület), sebellátás lehetőségei a tanult ismeretek alapján

3.7.3.6.9 Töltési, javítási és eltávolítási műveletek

A töltést kizáró és befolyásoló tényezők megállapítása

Az előkészítés szerepének, szabályainak, kockázati tényezőinek figyelembevétele a töltés előkészítésének elvégzése során

Az előkészítés eszközeinek és anyagainak megválasztása a technológiának megfelelően

Professzionális csiszológép szakszerű használata a kockázati tényezők figyelembevételével Eltérő anyagcsoporttal (UV-zselé és levegőre kötő porcelán) történő töltés folyamatának szakszerű elvégzése

A műköröm szakszerű eltávolítása

Általánostól eltérő körömök töltési folyamatának, javítási lehetőségeinek alkalmazása a tanultak alapján

3.7.3.6.10 A szolgáltatást befejező műveletek

Tanácsadás a kéz és a műköröm házi ápolására, lakossági kiszerelésű professzionális anyagok ajánlása, értékesítése a szolgáltatás eredményeinek szinten tartására

Számlakitöltés, értékesítés

Tisztítás, fertőtlenítés

Textíliák kezelése, tisztítása, fertőtlenítése, tárolása